

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Mao-Tse-Tung'ui statula
- paminklas jau seniai
pastatytas Shanghaiuje

KINIJA GEDI MAO-TSE- TUNG'O

Pats žymiausias komunistų vadas, revoliucionierius, valdęs ir įtakojęs vieną ketvirtį visos žmonijos, Mao-Tse-Tung'as mirė. Kinija dabar dėmesio centre, nes jo pasekėjas neaiškus; jau 18 mėnesių Kinijoje vyksta varžybos ir spekuliacijos dėl valdžios.

Sovietų Rusijoje dėl Mao mirties neliūdima, Taiwane

džiaugiamasi.

Pekingo ir pasienių sričių karinių vienetų pareiškimai kritikuoja "Sovietų revizionistų klaidą" ir nepažada suartėjimo netolimoje ateityje su Sovietais.

Didžiojoji Liaudies Halėje, įvyniotas į komunistinę vėlavą, guli Mao. Pirmą dieną atsisveikino su juo 100.000 žmonių, gedulo raiščiais ant rankovlių. Stipri apsauga būdi prie pašarvotojo.

Daugelis darbininkų paaukojo laisvą šeštadienį darbui, Mao atminimui pagerbti.

Tarp įvairių spėlionių, kas galėtų užimti Mao vietą, išskyla jo ketvirtosios žmonos vardas Chiang Ching.

Stebėtojų nuomone, ji yra viena stipriausių įtakų Kinijos gyvenime, ypač jaunimo tarpe. Po Mao mirties, ji turėsianti gerą progą įgauti didesnę jėgą partijos hierarchijoje.

Tačiau jos įtaka ir rolė, taip vadinamoj kultūrinėj revoliucijoj 1966 m. pritraukė į jos pusę ne tik draugų, bet nemažiau ir priešių.

Kartuomenė jau yra grąsinusi, kad nesutiks, jeigu ji išgaus daugiau galios ir įtakos.

Kiti tvirtina, kad kolektyviname vadovavime, ji bus labai svarbus asmuo.

GRAŽINTI KROATAI

Lėktuvų grobimai, reikalaujant mūžintiškas pinigų sumas, ar kalinių paleidimo – nebe sensacija. Kroatų nacionalistai, tačiau, pagrobdami lėktuvą, reikalavo 5-ty didžiųjų Amerikos laikraščių išspausdinti jų reikalavimus /4 sutiko/, ir virš 5-ty miestų – Montreale, New Yorko, Chicago, Londono ir Paryžiaus išmėtyti iš lėktuvo lapelius su tekstu,

maldaujančiu Kroatijai nepriklausomybės nuo Jugoslavijos.

Lėktuvus, pakilęs New Yorke, turėjo nusileisti Montreale Mirabel aerodromą papildyti kuru. Tačiau turėjo daryti Gander, Nfld., Islandijoje. Nusileidus Prancūzijoje, po 13 valandų trukusių derybų į stūlmą būtų išstūstams į Jugoslaviją ar į Ameriką, pasitrinko paskutinįją. 4 vyrai ir viena moteris bus teisiami už lėktuvo pagrobimą. Jie pareiškė, kad savo veiksmu didžiuojasi, nes kovoje už teisybę.

Tačiau, New Yorko aerodrome jų palikta bomba, aplekta kurla jie pranešė, sprogo per anksti, sužeidžiamas 3 ir užmušdama vieną detonatorių specialistą. Už tai jie irgi bus apkaltinti.

Visų slupryzu, lėktuvėnė vienas jų nebuvo įkluoti. Granatų imitacijos buvo padarytos iš molio...

TITO SİRGULIUOJA

Jugoslavijos prezidentas Tito dėl kepenų ligos privalo pasiduoti kelių savalečių poilsui ir gydymui.

Numatytas susitikimas Tito su Prancūzijos prezidentu atidėtas.

SUIMTI VALSTYBINĖS KONKURENTAI

RCMP užtiklo nelegalią šnapsą varyklą su 3 tos profesijos specialistais ir 2 tūkstančiais gallonų nelegalaus alkoholio į pietus nuo Montreale. Ši varykla yra patį didžiausią, kokią yra yra pasisekę iki dabar su-sekti.

ITALAI NEPASIDUODA

Italų bendruomenės Montrealyje tėvai yra pasiryžę nekreipti dėmesio į Bill 22 ir leisti savo vaikus laisvą pasirinkimui į angliškas mokyklas. Tėvai ypač pasipiktinę labai vienašališku vaikų kalbos egzaminų vertinimu, kuris nusprendė į kokią

BENDRUOMENYBĖS

LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ CHICAGOJE

Nenustebkime, jei kai kuriems šios šventės dalyviams atrodė, kad vadinama didžiulė Tarptautinio Amfiteatro salė buvo per maža, kai išyglavo net iš penkių pasaulio šalių suvažiavę, apie 50-les šokto vienetų šokėjai.

Suprantama, prasidėjus programos šokiams – vietos dar sumažėjo, ir gal tik pusė šokėjų tegalėjo vienu metu pasirodyti šokyje.

Nežiūrint to, valdas buvo gražus ir didingas, kai pilnutėlė salė publikos, kartu su

Mrs. Betty Ford

mokyklą vaikas turi būti leidžiamas.

Švietimo ministeris, Jean Blenvenue atsisakė nuokvėtimo dalyvauti tėvų susirinkime, apsvarstyti šią problemą.

VALSTYBĖS LAKŠTAI

Valstybės paskolos lakštai – Canada Savings Bonds – rudenio serijoje, finansų mln. Donald S. Macdonald pranešimu, iki išpirkimo 1985 m. atneš 9.13% metinių palūkanų.

Kuponai 1976-77 serijoje, per pirmus metus bus verti 8 1/2% ir 9 1/4% už kiekvieną metų išliskų 8 metų, nuo 9 metų termino.

Taupomuosius lakštus, kaip visada, galima parduoti bet kada už pagrindinę kainą su atitinkamais procentais.

Lakštus galima įsigyti bankuose, pas patvirtintus agentus, kredito unijose, Payroll Savings Plan būdu ir t.t.

Vienas asmuo gali įsigyti už ne daugiau kaip 15.000 dol. valstybės paskolų lakštų.

šokėjais ir Aloyzo Jurgučio vadovaujamu choru bei orkestru užtraukė Lietuvos ir JAV himnus. Ispūdingumas dar padidėjo, kai JAV prezidento atstovė-žmona Betty Ford pradėjo šventę sveikinimu.

Ši garbinga viešnia atvyko salėn su palyda ir labai maloniai sveikinosi su aplink esančiais mūsų tautiečiais, kiek laiko aplinkybės leido. Prie jos arčiausiai būdamas Algis Zaprackas viešniai pristatinėjo sutiktus lietuvius. Buvo ir daugiau aukštų svečių, bet juos visus ši kartą nustelbė pirmoji Amerikos Ponla Betty Ford.

Šiai šventei pasitaikė ir labai palankus oras – buvo gražiai saulėta ir neperkaršta. Tad V-oji Lietuvių Tautinių Šokių Šventė praėjo su geriausiu pasisekimu.

BALFO PRANEŠIMAS BRAZINSKŲ REIKALU

Nuolatinėmis Bendro Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo pastangomis, pačiai Balfo pirmininkei Marijai Rudienei nuvykus

į Turkiją pasitarimuose su Turkijos vyriausybės žmonėmis ir Amerikos ambasada pavyko gauti leidimą Pranui ir Algirdui Brazinskams aplieisti Turkiją ir pasisekė gauti leidimą jiems išvykti į Venecuelą. Brazinskių reikalas buvo pasidaręs susietas su penkių kraštų vyriausybėmis ir tik po penkių savaitių labai uoliai vedamų derybų pavyko tą laimėjimą pasiekti.

Dėl ypatingų įvykių 1970 m. Brazinskams pasitraukus į vakarus, jų reikalas buvo labai susikomplicavęs. Buvo sunku gauti leidimą išvykti ir sunku rasti kraštą, kuris sutiktų juos priimti. Reikalai dar labiau buvo pasunkėję, kai Brazinskai, nepaisydami teisinių nuostatų, iš turkų apsaugos pabėgo į Amerikos ambasadą Ankaroje. Tik po labai ryžtingų pastangų Amerikos ambasadoje ir Turkijos vyriausybėje BALF'o pirmininkei pavyko pasiekti, kad Turkija sutiko juos išleisti, nebebausti už pabėgimą ir leido BALF'o pirmininkei juos išvežti iš Turkijos. Brazinskių bėgimas buvo sukėlęs daug tarptautinių ir teisinių problemų, bet grąžinimas į Sovietų Sąjungą dėl Turkijos nusistatymo ir atitinkamų ekstradicijos sutarčių nebuvimo Brazinskams negresė.

Apgyvendinti Brazinskus Venecueloje nepaprastai daug BALF'ui padėjo Carakase gyvenantis nuoširdus lietuvių bičiulis dr. Felix Zubr, kurio artimi ryšiai su vyriausybe padėjo išspręsti sudėtingus šios imigracijos klausimus.

Taip pat dr. Zubr pastangomis šių savaitę, praslinkus 30 d. po Brazinskių atvykimo į Venecuelą, jiems bus suteikiamos pilnatiesio svetimšalio (alien resident) statusas. Venecueloje Brazinskai buvo atiduoti globai lietuvių: Jūrėtės Rosales – Statutės, Juozo Menkeliūno ir Henriko Gavorskio. Tą visą pasiekus, BALF'o misija atlikta, juos išvežant į laisvą kraštą ir pasiūmus juos globoti Venecuelos lietuviams.

BALF'o CENTRO VALDYBA

LIETUVIŲ DRAMOS FESTIVALIS

Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto Tarybos V-bos Kultūros Skyrius ruošia ketvirtąjį Lietuvių Dramos Festivalį. Šis festivalis įvyks Toronte, Kanadoje 1977 m. gegužės mėn. 20, 21, 22 d. /Kanadoje ilgas savaitgalis/ ir gegužės mėn. 27, 28, 29 d. d. /Amerikoje ilgas savaitgalis/.

Maloniai kviečiame visus dramos teatro mylėtojus įsijungti su lietuviškais vakalais į šią šventę.

Įsiregistruoti laiškus siųsti iki 1976. 9.1:

Mrs. E. Kudaba
The Lithuanian Canadian Community, 1011 College str.
Toronto, Ont., M6X 1A8

LAIKRAŠTIS LAUKIA JŪSŲ!

NL Bendrovės Valdyba yra nutarusi laikraštį siuntinėti tik už \$5.00 pirmuosius po užsisakymo metus, t. y. naujiems skaitytojams.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS - NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle H8P 1C4, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje - \$9.50, visur kitur - \$10.00.
Rėmėjo prenumerata nuo \$15.00. Adreso pakeitimas 25 c. Atskiras numeris 25 c. Adm. ir redaktorius F. Pr. Paukštaitis.
Adresas: 7722 GEORGE STREET, LASALLE, QUE. H8P 1C4
Tel. (514) 366-6220

BENDRADARBIŲ IR KORESPONDENTŲ SPAUSDINAMOS MINTYS NEBŪTINAI ATITINKA REDAKCIJOS NUOMONĘ. RANKRAŠČIAI TRUMPINAMI IR TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA. GRAŽINAMI TIK IŠ ANKSTO SUSITARUS. UŽ SKELBIMŲ TURINĮ REDAKCIJA IR LEIDYKLA NEATSAKO.

... IR PRADĖSIME MOKSLO METUS ...

Malonu buvo išgirsti žinią, kad Quebec'o mokyklos pradės mokslo metus tvarkingai, nustatytu laiku. Tuo pačiu Montrealio Lituanistinė Mokykla pradeda darbą rugsėjo mėn. 11 d., 9 val. ryto, tose pačiose patalpose, kaip ir seniau - 3655 St. Hubert.

Nesinori nei graudenti, nei maldauti, nei apeliuoti į patriotinius jausmus, kad lietuviai leistų savo vaikus į Lituanistinę Mokyklą. Norisi tik priminti, kad ji veikia, ir kad yra dar daug tikinčių, jog jįnį yra mūsų mažumos, mūsų etninės grupės išsilaukimo laiku. Manau, daug nesuklysiu tvirtindama, kad mes daug daugiau prisidėsime prie Kanados kultūros suklestėjimo, jei sugebėsime perduoti savo vaikams tai, ką mums davė mūsų tauta.

Išmokti kelias kalbas, vaikui nesunku. Nauda, tačiau, neišnaudojama. Per kalbą vaiko interesai, valdžiotė, mintijimas, rafinuoja ir turtėja. Tai dabar pastebime geriau, nei bet kada. Jei ankščiau motinos džiaugėsi, radusios televizijos pavidaluose nemokamus vaikų prižiūrėtojus, tai šiandien jos kurkas apdairėnės. Griežtai apriboja televizijos žūrėjimo laiką. Ir ne be pagrindo. Jau yra išaugusi iš-tisa karta, kuri išauklėjo televizija. Toji karta yra pasyvi, nuobodė, nihilistinė, nieko nepripažįstanti ir nieko nesiekianti. Tautai tai yra tikra nelaimė, kai jos jaunimas pasimetęs, be siekimų, be idealų...

Tiesa, yra nepatogumų ir tėvams ir vaikams - kelti šeštadienio rytą, skubėti į Mokyklą, ir t.t., ir t.t. Ir kai kas ranka numoja, sakydamas, kad vaikai ir taip pavargę... Čia ir glūdi visa nelaimė, kad mes darome daug nuolaidų iš per didelės meilės savo vaikams. Žinoma, norėdami jems gero, juos nepaprastai mylėdami, bet tuo pačiu juos skaudžiai nusiklaudami. Vaikai nėra / tokie trapūs. Vaikai gali, pajėgia, sugeba išmokti labai daug ir greitai, tik reiklota iš jų reikalaujant.

Netelsinga yra pažiūra, kad Lituanistinė Mokykla tai sanbūvio vieta, kur nemotyvuotas vaikas ateina šitaip sau, praleisti laiką, ir tada visai nesvarbu, ar jis ką ten išmokys, ar ne. Ne, vaikas vyksta ten išmokti lietuvių kalbos, susipažinti su jos istorija, geografija, literatūra. Gal tuo metu jis ne nežino, bet tuo pačiu išmoksta geriau pažinti save ir savo tėvus. Užtai, šio srityje mokyklos ir tėvų nusistatymas turi būti vienas, ir tas pat.

Priekalštas, kad vaikai nenori eiti į šeštadieninę Mokyklą taip pat be pagrindo. "Nenori", užtai, kad jems leidžiama "nenorėti". Tačiau, kai jie išjungia Mokyklos gyvenimą, dažnai norisi klausyti, ar yra aplinkų, kur jie jaustųsi taip gerai ir taip laimingai. Malonu yra su jais dirbti, šokti, dainuoti, malonu stebėti, kad per tą trumpą, palyginant, laiką, taip daug padaroma. Monika Jonynienė

PANORAMA

LIETUVIAI AUSTRALIJOJE

Šiame krašte gyveną lietuviai visu smarkumu ruošiasi Lietuvos Dienoms, kurios įvyks gruodžio mėnesio 26-31 d. d. Victorijos valstijos sostinėje Melbourne, turinčiame virš pusantro milijono gyventojų. Prie nusistovėjusių programos: chorų koncerto, tautinių šokių festivalio, valdinimo, literatūros ir dainų vakaro, jaunimo pasirodymo ir lietuvių menininkų parodos, šiais metais į programą įtraukta Lietuvos pašto ženklų paroda ir Konstantino Čiurlionio atminimo koncertas. Taip pat prie Australijos lietuvių dienų programos prisidės iš JAV atvykę dueto dainininkai Marija Linkevičiūtė ir Bernardas Prapuolėnis.

Tuo pat laiku Melbourne vyks Australijos lietuvių klubų Sporto šventė, ALB Tarybos sesija, studentų s-gos, inžinierių, removėnų ir kiti suvažiavimai. Be Australijoje gyvenančių lietuvių ir ši saskrydį tikimasi atvažiuojant nemažai JAV ir Kanadoje gyvenančių lietuvių su PLB pirm. Broniaus Nalio organizuojama grupe.

Jei prieš keletą metų buvo tik svajonė išgirsti lietuvių kalbą per radiją, tai šiuo laiku trijų miestų gyventojai kiekvieną savaitę reguliariai klausosi savo programą.

Canberroje / Australijos sostinė / lietuvių programa transliuojama per National University radio 2XX, ketvirtadieniais 8-8.30 v. v.

Melbourne per Access Radio 3ZZ pirmadieniais 10-10.30 v. v. ir Sydneyje per ABC Ethnic Australia 2EA stotį antradieniais 1.30-2 v. p. p. Sydneyje ta pati programa kartojama trečiadieniais 2-2.30 v. p. p.

1972 m. įsteigtas Australijos lietuvių Fondas /ALF/ šių metų gegužės mėnesį paskelbė įnašų teikimo vай. ALB Krašto Valdyba kreipėsi į tautiečius per spaudą ir asmeniškais laiškais ir to pasėkoje aukos ALF vis dar plaukia. ALF valdyba paskelbė paskutiniuosius šimtintikus /aukotojus ne mažiau \$ 100 /: N. Butkūnas, R. Cibas, M. Didžys, A. Krauslenė, E. Staglenė, V. Stagis ir V. Vilkaitis. Dar daug lietuvių, prižadėjusių po šimtintę, pinigų prisilaukia dalimis.

ALF didžiausią auką \$ 1000 yra gavęs iš Povilo Alekno /mėres/. Kiti stambesni aukotojai yra J. Česna \$ 300, A. Būklėšius atminimui įnašas \$ 250, K. Labučio atminimui - \$ 160, ALB Adelaidės Apylinkės V-ba ir Sydney lietuvių klubas po \$ 150.

Ne tik lietuvių skautai Australijoje, bet ir visa bendruomenė domisi ruošiamą VI-tąją Tautine Stovykla, kuri įvyks 1978 m. pradžioje prie Melbourne. T.S. ruošimo komiteto pirm. ps. Henrikas Antanaitis lankėsi JAV, Anglijoje ir Europoje, kur susitiko su tų kraštų skautų vadovais ir aptarė stovyklos reikalus.

Stovyklos rengimo išlaidoms padengti jau seniai plaukia aukos ir jų dar yra pažadėta daugia. Atskirti turtai ruošia programas, kurių pelną perduoda T.S. rengimo lūdui. Adelaidės vyr. skautų ruošti pietūs ir loterija lietuvių namuose davė \$ 227 pelno.

Australijos lietuvių Katalikų savitraščiui "Tėviškės Aidai" paremti, rugpjūčio mėnesį buvo skelbiamas vай. Ta proga Adelaidės Liet. Katalikų centre buvo suruoštas grandiozinis spau-

dos ballus, liepos 31 d. Melbourne / kur "Tėviškės Aidai" yra leidžiamas /, rugpjūčio 1 d. buvo pravesta daiktinė loterija. Sydneyje, Australijoje, lietuvių Katalikų Kultūros D-ja ruošia "Tėv. Aidų" spaudos ballų rugpjūčio 14 d. lietuvių klubas.

Dėl mažo tiražo ir aukštų pašto išlaidų Australijoje lietuviškiems laikraščiams yra labai sunku išsilaikyti. Be aukų ir pramoginių pajamų būtų neįmanoma išsiversti.

Pavergtų Tautų Savaitė Australijoje neturi pastovios kalendorinės datos. Pirmasis Pavergtų Tautų Komitetas buvo įsteigtas N.S.W. valstijoje, vadovaujant parlamentarui D. Darby ir tokią savaitę pradeda rugsėjo mėnesį, nes būna palankesnės pavasario oras ir daugiau žmonių mato eisenas, demonstracijas ir pan. Victorijoje Pavergtų Tautų Savaitė pradėta liepos 18 d. bendru koncertu Melbourne. Programoje dalyvavo: lietuvių, čekų, ukrainiečių, vengrai, rusai ir lenkai. Lietuvių programą atliko mergaičių sekstetas, padalyjęs 3 dainas ir pabaigai Dainos samburio chorąs taip pat padainavo 3 dainas ir buvo pats išpūdingiausias / moterų tautiniai rūbai / vietos scenoje. Į koncertą atsilankė ir įtakingi valdžios atstovai.

Transatlantinčių lakūnų Dariaus ir Girėno minėjimą suruošė Sydneyje ramovėnė, liepos mėn. 18 d. Ta proga, organizuota pamaldas atvyko Sydneyje LKV skyrius Ramovė ir jaunimo organizacijos. Po pamaldų parapijos salėje įvyko minėjimas, kurį atidarė skyriaus pirm. V. Blžys. Paskaltą skaltė poetas Juozas Almis Juragis, meninę programą išpildė deklamatoriai ir ramovėnų choras. Pranešinėjo G. Vilūnaitė.

Sydneyje lietuvių klubas liepos mėn. 17 d. įvyko vietos "Dainos" choro koncertas, kurlame buvo laikinai atsiveikinta su dirigentu St. Žuku. Stasys ir Collette Žukai gyvena ir dirba Newcastle mieste virš 100 mylių Sydneyje, bet penktadienį vakarais atvykdamo choro repetitijoms. Jiedu išvyko keletui mėnesių atostogų į Europą. St. Žukui išvykus, su choru darbą tęsia jauna dirigentė Zita Belkutė-Garner.

Kartą metuose yra ruošiamas didžiausias Sydneyje ballus tai spaudos ballus, ALB leidžiamam savaitraščiui "Mūsų Pastogė" paremti. Šiais metais ballus įvyks rugsėjo 18 d. Cabramattoje. Paprastai spaudos ballus "Mūsų Pastogė" pailieka apie \$ 1000 paramos. "Mūsų Pastogė" yra leidžiama Sydneyje.

Liepos 17 d. Dr. Bentus Vingilis savo bičiulių tarpe atšventė 50-ąjį gimtadienį. Vališų metu jam buvo pareikšta daug sveikintų ir linkėjimų. Dr. B. Vingilis baigė mokslo Australijoje jau suaugęs / dirbo ir studijavo /. Baigęs studijas, tuojau išjungė į liet. organizacijų veiklą: ALB, Liet. Gydytojų D-ją ir filisterius. Jis vadovavo 1972 m. lietuvių Dienoms ruošti komitetui Sydneyje.

Brisbane lietuvių petrinų proga birželio mėn. 27 d. pagerbė savo kapelloną kun. dr. Petrą Bačišką. Lietuvių namuose įvykusiose valšėse kunigą Petrą sveikino bažnytinio komiteto pirm. K. Bagdonas, ALB Apylinkės komiteto vardu V. Mustelkis, choro - Kl. Stankūnas ir asmeniška P. Zabukas.

Sydneyje kun. Petrus Butkutį pagerbti valšės įvyko parapijos salėje liepos 4 d. kurlas suruošė "Dainos" choras ir A.L. Katalikų Kultūros D-ja.

Sydneyje lietuvių teatras "Atžala" po sėkmingų gastrolų į Melbourne ir Canberą ruošiasi naujam vakalui, kurį parašė ir režisuoja aktorius Paulius Rutenis. Tai 3-jų veiksmų valdinimas "Monika".

J. Zinkus

Sydney lietuvių mišrus choras su vad. Bronium Kiveriu, švenčiant dvidešimtmetį. Nuotrauka V. Vilkaicio

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laišukai, atgarsiai

KODĖL KREMLIUS NEATISAKO STALINO TERORO ?

Visas pasaulis seka, kurla Kremlius. Jau šeštoji dešimtis metų po revoliucijos, ir vis dar žudomi nekalti žmonės, tremiami į koncentracijos stovyklas už žodžio ir asmens laisvės. Nekaltų tautų, žmonių kraujas liejamas be sustojimo.

Jei Kremliaus strategai apskaičiuoja, kad jie nesuvaldys masių be kruvino teroro ir KZ, kurlant "žemėje rojų", tai eksperimentam tegu naudoja tik rusus, o ne užgrobtąsias tautas.

Stalinas buvo despotas ir žmogžudys. Visi jo giminės vaikai ir draugai tą dabar skelbia. Tačiau, kodėl da-

bartiniai vadovai nekelia Stalino metodų? Ar rusai-komunistai nori ištirti istoriją, kaip žmogžudžių tauta?

Ar visa rusų tauta neturės užmokėti ir atkentėti už Kremliaus valdovų padarytas skriaudas kaimyninėms tautoms? Atsiskaitymo ir atlyginimo valanda tikrai ateis. Vakary ir rytų pasaulio kantrybė išsenka ir Kremlius bus pasodintas naujame tarptautiniame anrame Nurenbergo tribunole. Laikas Kremliui sukurti rėti, nors tik Karolio Markso kultūringumo, kurlis slekė nusiklaustam mažam žmogui žmoniškumo teisių ir žmogaus vietos žemėje.

Ar ne istorinis paradoksas, kad dabartinių dienų vaikai ir draugai tą dabar skelbia. Tačiau, kodėl da-

žentisyno ar Stmo Kudirkos laisvės šūklus?

K. Laidis,
Toronto, Ont.

SLA REIKALAI

Naujų, ypač jaunesnio amžiaus narių priėmimas turi eiti visą laiką. Tai priklauso nuo kuopose veikiančių organizatorių ir valdybų. E. Mikuzūtė, viename 6 apskrities susirinkime stūliusi eiti į namus ir raginti, kad žmonės stotų į SLA. Pildomoji Taryba turėtų vykdyti, kas Seimo nutarimais paves-ta.

Yra iškilusių svarstymų, ką SLA duoda nariams? Kodėl tik rytinėje Amerikos dalyje rūpinamasi organizacijai namų įgijimu, kai tuo tarpu Chicago apylinkėm ju reikėtų labiau?

Lietuvos Valst. Liaudininkų S-gos suvažiavimo, įvykusio 1976 m. liepos 4 d. F. ir M. Mackevičių sodyboje, Lockport, Ill.) REZOLIUCIJOS

Sis suvažiavimas įvyksta labai reikšmingą dieną - 1976 m. liepos 4-tąją - kai amerikiečių tauta mini 200 metų Nepriklausomybės paskelbimo sukaktį. Reikiame pagarbą už laisvę žuvusiems. Kartu su visa amerikiečių tauta didžiųjų tautų tais nepaprastais laimėjimais visose gyve-

nimo srityse, kurių dėka ji tapo daugeliu atvejų pirmaujančia pasaulyje.

Esame isitikinę, kad to pasiekti daug prisidėjo taurūs dėsni ir principai, kurie yra Jungtinių Amerikos Valstybių konstitucijos pagrindu. Nepaprastas demokratines JAV santvarkos pastovumas išsilaikė jau 200 metų.

Tie patys principai yra ir Liaudininkų sąjungos pagrinduose. Iš visų lietuvių tautos politinių sąjūdžių tuo atžvilgiu mes esame artimiausi amerikiečiams. Juk amerikiečių ir mūsų pažiūros i demokratizmą, žmogaus ir piliečio teises valstybėje, įvairių religinių organizacijų vietai ir reikš-pa. Dar prieš keletą metų atrodė, me valstybės gyvenime ir dauge-kad čia esame tinkamai susiorganizuoti kitų klausimų visai sutampa. zavė i 4 pagrindines lietuviškas Per tuos 75 metus, kai mes, kaip organizacijos: VLIKA, ALTA, politinė organizacija, veikėme lie-BALF ir Bendruomenę. Ne vienas tuvių tautos gyvenime, visiems svetimtautis gėrėjosi tokiu lietuvių aiškiai įrodė, kad mūsų dem-susiorganizavimu ir toki tautinio krizmas yra tikras, niekuometdarbo pasidalinimą laikė net sau jokio pragmatizmo nepaveiktas.

Balys Svalla
Chicago, JAV

Suvažiavimas sveikina brangius tautiečius pavergtų Lietuvoj ir linki jiems ryžto ir stiprybės atlaikyti okupantų spaudimą ir vis stiprėjančias rusinimo ir ūkinio išnaudojimo pastangas. Mes gerai žinome, kiek aukų iš lietuvių tautos pareikalavo tos viena po kitos sekusios trys okupacijos. Visi atsimename, kaip buvo prailę tie vieneri pirmosios sovietų okupacijos metai, o jums štai tenka gyventi net jau 32 metus vergovėje.

Istorinio teisingumo ratai, deja, labai lėtai sukasi, bet vis dėlto jie sukasi. Tai visuomet atsiminkite. Ir tie ratai neplenks jokios diktatūros, jokios imperijos, sukurtos ant melo, priespaudos ir kraujo. Mes tikime ir jūs tikėkite, kad nušvis laisvė ir lietuvių tautai.

Suvažiavimas, apžvelgęs lietuvių veiklą už Lietuvos ribų, pareiškia, kad jis lygiai vertina abi tos veiklos sritis: visuomeniniai - politinė ir kultūrinę. Poneigti kurią nors iš jų kitos sąskaiton būtų neprasmingas ir lietuvių tautos laisvės siekimui nenaudingas dalykas. Turime jas abi remti.

Liaudininkai taip pat pasisako už revoliucijos, ir vis dar žudomi nekalti žmonės, tremiami į koncentracijos stovyklas už žodžio ir asmens laisvės. Nekaltų tautų, žmonių kraujas liejamas be sustojimo.

/Nukelta i 5 psl./

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

PASIKALBĖJIMAS

BENDRADARBIO BALIO BRAZDŽIONIO PASIKALBĖJIMAS SU ŠIMTMEČIO BELAUKIANČIU

- DAILĖS VETERANU DAIL. ADOMU VARNU

/ Tąsą iš praeito numerio /

Antras pasimatymas įvyko 1907 m., kai Rūtos draugija Vilniuje paprašė suprojektuoti teatro užuolaidą. Jis nupiešė ant jos ežerą, medį, upę ir mišką. Teko su juo tada pasikalbėti, bet to pokalbio nebeatimenu.

Su Čiurlioniu klek bendravau, būnant Ženevoje. Jis man atsiuntė paveikslą ir aš jam nusiunčiau savo Vakarą.

Man ir Čiurlionui kartais nepatikdavo įvairūs kritikai. Ypač kun. Dambrauskas. Kad ir oficialus meno kritikas, bet kai kada perstipriai nuvertindavo darbus. Vilniuje vyko Čiurlionio paroda, kur buvau pastutęs vieną paveikslą. Kun. Dambrauskas, Draugijos žurnale parašė: dail. Varno paveikslas neblogas, bet Čiurlionio paveikslai nei šis, nei tas. Jis jų nesuprato. Tokia kritika įskaudino ne tik Čiurlionį, bet labai įskaudino ir mus visu menininkus. Tada gerų kritikų neturėjome.

- Ką Tamsta daugiau atsimeni iš Nepriklausomybės laikų?

- Noriu pažymėti tik, kad M.M. Draugija rūpinosi ir teatru. Buvau reikalingas ir teatre atlikti įvairių darbų. Teatras užstmanė šūktį Operą. Mes išgirdome, kad Tilžėje likviduojamas teatras, parduodami įvairūs operos vaidintojų kostumai. Tuoj su Teatro direktorium Sūtkum nuvykome pas ministerį Galvanąską ir išdėstėme reikalą. Pasakėme, kad mes rūpinamės Operos įsteigimu, kad pradėtumėte būtinai reikla nors tu 6 kostumų. Ministeris sutiko, parėmė, ir mes abu, nuvykę į Tilžę, juos parsi-vežėm. Nebuvo kam tuos kostumus prižiūrėti. Todėl laukiai teko man pusę metų būti "naftalininku".

Kostumus skolindavom provincijos teatrams. Iš to gaudavom klek pajamų ir gražinom skolas. Be to, malonu buvo padėti teatrams - Panevėžio, Šiaulių ir kt. Tik atsiradus žmonos seseriai, tos pareigos atkrito.

- Ką daugiausia dirbote Nepriklausomybės laikais?

- Buvu visokių darbų. Mane pravedino lopintojų-adytoju. Visur, kur ko reikėjo, kas surišta su menu, mane kvietė. Net mln. pirmininkas dr. K. Grinius kviesdavo valdžios darbuose. Lietuva kūrėsi, o žmonių nebuvo, kurie sugebėtų atlikti kultūrinius darbus. Kai kada plešdavau karikatūras. Ruošdavau meno parodas. Svarbiausias mano darbas buvo kryžių rinkimas, kuris prasidėjo 1921 m. ir kurį tęsiau iki 1925 m.

- Koks tikslas buvo rinkti tuos kryžius?

- Lietuvos kryžiai nyko pakelėse ir kapinėse. O jie reikėdavo lietuvių originalų meną ir senovinę išraišką. Klebonai vis sakydavo, kad jie nori juos pašalinti iš kapų. O tas reikėdavo viso to meno religinės minties palaikymo. Todėl nutariau juos išamžinti ir nuotraukas. Lietuviško kryžiaus stilius skyrėsi nuo kitų tautų. Tokių visame pasaulyje nerasi. Reikėjo juos gelbėti. Fotografavom, rinkom ir padariau nuotraukų kolekciją.

1925 m. Italijoje vyko plastinio meno paroda. Jai pri-

Doil. Adomas Varnas bekurių portretą prieš dešimtį metų.

klausė ir medžio drožinių skyrius. Aš nusistačiau nuvežti joni kryžių sekotiją. Man padėjo atstovybė moraliskai, nors konsistorija manim nepasitikiėjo. Aš padariau 300 kryžių nuotraukų ir visas įremaičiau po stiklu. Šis įvairiausių tipų kryžių rinkinys man suteikė galimybę laimėti premiją. Šiuo žyglu aš išgarsėjau ir katalikiškame pasaulyje.

- Kur yra tų kryžių kolekcijos nuotraukos?

- Jos yra Kaune ar Vilniuje Čiurlionio Muziejuje. O be to, kopijas turiu ir čia, Čikagoje. Ieškau mecenato, kad kas juos išleis albumo formoje. Lietuvoje buvau išleids ir leidinį Lietuvos Kryžių, dvi dalis. Tai buvo originalus darbas. Aš fotografavau pats, kopijas darė kiti. 1926 m. Kaune buvo didelis potvynis, dėl kurio žuvo 11.000 mano nuotraukų. Tai didelis nuostolis. Tai mano turtas. Nuotraukas rėmuodavau, pardavinėdavau. Visas mano jaunatviškas gyvenimas sukosi Kaune.

- Ką daugiau nuveikėte čia Amerikoje?

- Padariau didelę klaidą, kai nėjau dirbti, nors pasiūlymų ir turėjau. Dabar pra-gyvenu tik iš žmonos pensijos pusės. Surengiau kelias parodas, dariau, ką galėjau. Dar esu užmetęs 150 kūrinių. Jei akys išgalės, ranka dar smagi, kada nors dar užbaigsiu.

- Ką dar šiuometu veikiate?

- Tai mano monografijos tekstą peržiūrėjau. Kun. Prunskis jau yra parašęs, tik dabar talsau, kad viskas būtų teisinga. Monografija išleis, o mano meno darbus aptars dail. Telesforas Valius. Jis dar nepasitadėjo, bet tikiu, kad tai padarys. Tai bus mano gyvenimo apvalikavimas.

- Tamsta, prof. Varnai, minėjote, kad turite pradėjęs net 150 naujų kūrinių. Kuo jie pasižymi?

- Taigi, jei mano jėgos dar lets, labai noriu baigti vieną skaudų kūrinių "20- to Amžiaus Mirties Triumfas". Jis turi išreikšti genocido vykdymą šlame amžiuje: kolonos, uždejusios rankas ant Stallio ir Hitlerio pečių, eina į mirtį. Jose nešami numirėliai į duobes, šone bus kalnas, kuris valdoja žmogų sudėtą iš kaukuolių. Bus matomi krematoriumai, kur Hitleris degino žmones ir Sibiro talgos su kenčiančiais. Paveikslas apmestas, dar reikla idėti daug darbo.

- Ar šiuo metu dalyvaujate parodose?

- Nelabai. Prisklausau Čiurlionio Galerijai. Kai kada ji surengia parodas.

Čiurlionio Galerija dabar lyg iš naujo sudaryta ir meno kūrinių esą Midland Savings banke, p. Žlogo prie-glaudoje.

- Kodėl Tamsta pasitraukė iš Jaunimo Centro esamos Čiurlionio Galerijos?

- Jaunimo Centro vadovybė pasielgė negerai, ir teko skirtis. Mes norėjome, kad visi kūriniai būtų skirti Lietuvai. Mes norėjome atgauti visus paveikslus pirmiau aukotus. Mecenatai juos aukojo. Dabar Jaunimo Centro Čiurlionio Galerija neturi charakterio. Gaila, kad taip įvyko.

- Dėl ko lietuvių pradėjo tokias nesutikimų serijas?

- Aš turu savo filosofiją. Lietuvis yra girtis sutvėrimas. Prieš daugelį metų jis mylėjo girtis-miškus, su jais suaugo. Mano manymu, kad ir Goethe yra aprašęs lietuvių, vadindamas girtiniais. Lietuviškas dalnas, kada Rėza buvo jas išleids, jas pavadinu girtinėmis. Pasakymas S. Daukanto "Anksčiau mūsų gyvenata ant galdžio pagledojimo, jaučio pablo - vimo ir nuotoly viens nuo kito" - patvirtina gyvenimo būdą. Kalba ir senoviniai atradimai rodo, iš kur mes kilę, kaip gyvenom. Išvada: kad mes esame pasidarie individualistais. Mūsų tauta dar nėra priaugusi socialui: mes pašamės dėl klekvieno taško. Mes galėtume išlaikyti net tris bendruomenes...

- Kaip būtų galima pagydyti tokią skaldymosi ligą?

- Žodis turi tapti kūnu. Žodį laikytume ir veiksmu. Juk mes giedam Lietuvos Himną, kuris šaukia prie vienybės. Vienybė turėtų būti pirmuoju mūsų rūpesčiu.

Individualumas mene, tačiau priveda prie pasiseklimo.

Reikia rasti būdą kaip su-gyventi. Reikia jo siekti ir sklepyti tą ateinančioms kartoms.

- Ką galėtumėt pasakyti apie išsilvijos jaunuosius menininkus?

- Jie kopia į viršų įvairiose meno šakose. Daugeli parodų aplankiau. Paskutini metu klek stigrulavau, tai Balzeco Muziejus rengtos sudėtinės parodos neap-lankiau. Atsimenu keletą pavardžių, kaip Zapuk, Bisk Aleksą, Stončiūtę, medžio mentininką Baltuonį ir kt.

- Pasakyk man, gerb. pro-fesorai, pasilpti, kaip su-laukėte tokio ilgo amžiaus?

- Čia sunku trumpai at-

sakyti: pirmas patarimas - nereikia laikyti dvasią atskirtą nuo kūno. Juos abu laikyti, kaip žemę ir orą, ar kaip sakė, žemę ir vandenį. Laikyti taktikos, ką darai kūnu, gyvenk ir dvasia. Jei pavyzdžiui aš vaikštau, ar ką kiti darau, visos esu įsijungęs tuo momentu. Malstas lrgi turi reikšmės. Iš ryto valstai, sunkos įvairus malstas. Ji mano žmo-na talso. Tai jos dėka esu sveikas. Be to, aš klekvieną rytą vis apsilirinu šaltu vandeniu.

- Ar esate slygęs kada?

- Labai daug. Pirmiausia noriu pasakyti, kad esu persautas per krūtinę. Kai vokiečiai puolė Sovietų Rusiją 1941 m., tada Kaune patekau į ugnį ir mano krūtinė pervėrė kulka. Prof. Ka-nauka buvo pametęs viltį, kad aš išgyysi. Buvau kritiškoje padėtyje. Grėšė šalia žaizdų, šlaplas pleuritas. Daktaras išpėjo žmoną, kad mano gyvybė ant plauko... Visas naktis ir dienas žmo-na liūdėjo ir vis dėjo spirito kompresus. Tokiu būdu išlikau gyvas.

Skrandžio beturli penktą dalį. 1938 m. buvo daryta operacija. Plaučių uždegimą turėjau spėtyklus kartus. Iš jų du buvo krupoziniai uždegimai. Šešis kart turėjau kepenų uždegimus. Mano širdis sveika visą laiką. Tik laisvės metais buvo pradėjusi reikštis džiūvos liga, bet išgijau. Dabar jau imu valstų, kad mano širdelė normaliai plaktų. Turu dar vieną bėdą - tai kojose venų išsiplėtimą. Jau 28 metal, kaip kojos negauna saulės spindulių, nes mano atveju jie būtų kenksmingi. Bet galukas rytą gerai vaikščioti, net pašokti, - balgia prof. dail. Adomas Varnas.

Mūsų veteranas dar ilgai kalbėjo apie Lietuvą, menininkus, jo pasiektus laimėjimus. Išleistoje monografijoje viskas bus plačiau išdėstyta. Jis, nežūrint vargo kelių, tiki Lietuvos prisikėlimą. Trokšta sulaukti ir 100 metų amžiaus, užbaigti savo pradėtus paveikslus ir tada jau pakilti amžinybėn. Mes, visi lietuviai, to nuostirdžiai jam linkime.

Dail. A. Varno šeimoje buvo ir tragikų momentų. Ypač, kai būdamas Ženevoje 4 metų, vedė prancūzė žmoną ir sulaukė dukters. Ji buvo giliai įsitikinusi marksiste. Su ja persiskyrė. Vėliau, parvykus į Lietuvą, kun. Tumas Valžgantas sutuokė 1919 m. su dabartine žmona Marija. Su dukterim Prancūzijoje jos vardas Rasa, susitrašinėja. Tad - ilgai Metų profesorai, ir visi švęsime Tamstos 100 metų sukaktį 1978 metais!

ALGIMANTO

SEINŲ LIETUVIŲ TRAGEDIJA

Visas šis reikalas nėra jau taip paprastas ar nekomplikuotas, tačiau yra reikalinga visų mūsų tam tikra reakcija, stengiantis, kad Seinų ir apylinkės lietuvių teisėti reikalavimai nebūtų ignoruojami, kad su jų teisėmis būtų skaitomasi.

Keista, kad ten esanti savotiška ir visai nesuprantama padėtis mums čia paaiškėjo tik po australiečio A. Laukaitio apsilankymo Lenkijos lietuvių tarpe. Rodos, tarp išsilvijos lietuvių ir tautiečių, gyvenančių Suval-

BITININKYSTĖ IR JOS NAUDA

Antanas Jonaitis

Tąsą iš praeito nr.)

Kojos

Bitės krūtinė sudaryta iš 4 narelių. Prie krūtinės prisegtos 3 poros kojų ir 2 poros sparnų.

kų trikampyje, ryšio esama. Yra nuvykstančių ir iš ten atvykstančių, turimas pakenčiamas laisvins kontaktas. Vis dėlto reikėjo energingojo A. Laukaitio vizito, kad mūsų pusėje būtų sukeltas alarmas.

Idomi Lenkijos katalikų bažnytinės hierarchijos taktika lietuvių tikinčiųjų atžvilgiu, kuri beveik nieku nesiskiria nuo anuometinės politikos, taip gerai pažįstamos mūsų vilniečiams, lietuviškajame, tuomet lenkų okupuotame Vilniaus krašte.

Kai kas abejojo A. Laukaitio surinktų faktų autentiškumu, tačiau vilniečiai jau spėjo tiesiogiai patikrinti ir įvertinti ten susidariusią situaciją, kuri, pasirodo, yra visai tikra ir nei klek neperdėta. Taigi, te- lieka mums vienintelė alternatyva - klek galint skubiau padėti Seinų lietuviams, tiems mieliems ir lietuviškajame nusitelkime kitiems dūkams, jų kovoje už lietuvių kalbos naudojimą ir lietuviškų pamaldų išlaikymą Seinuose.

Gera, turbūt, būtų pavienai, atskira reakcija, bet dar daugiau paveikti ir imponuojanti būtų veikla, iš anksto koordinuota, planinga ir apgalvota.

Jei atskiri laiškal, memorandumai pageldajami, rašant tiesiai Seinų vyskupui /adresat jau buvo spausdinti mūsų periodikoje/, būtina atlikti ir kai kas daugiau. Laimel, lietuvių turi savo reikalams Europos vyskupų, taipgi ir pačioje Romoje turime pakankamą skalotų savo monsignorų, kurie, savo ruožtu, yra žinomi Vatikanui ir turi artimų ir suprantančių dignitorų, ne išskiriant palankiai lietuviams nusitelksiu kardinolų. Taigi, turint gerus ir patikimus ryšius centre, atrodo, nebūtų persunku paveikti atitinkamus Lenkijos episkopato vadovus, kad tie duotų atitinkamas direktyvas ir Seinų vyskupijai, minkštinant savąjį priešlietuvišką nusistatymą.

Ne tik būtų gera, bet jau ir būtina, kad bent vienas lietuvių aukštesniųjų dvastiklų nuvyktų vieton ir ten jau asmeniškai susipažintų su esama padėtimi, bei bandytų atlikti reikiamus žygius pagelbėti lietuvių tikintiesiems. Žinoma, būtų idealu, kad iniciatyva išleistų iš pačio Vatikano, bet to nesitikint, atrodo, nieko nелеka, kaip patams lietuviams, pasau- liečiams, dvasišklams ir ganytojams tuoj pat sukrusti, duodant pajusti savo tautiečiams Lenkijoje, kad jie nėra vieni ar palikti vien tik likimo ir laiko eilgai.

Didi ironija, kad tik lenkų civilinė valdžia, jų milicija, tegali apsaugoti lietuvių tikinčiuosius nuo galmų fizinių nuoskaudų iš lenkų katalikų pusės. Pirštine, atrodo, lietuviams yra mesta. Nepakelti jos būtų negarbinga, o ilgai, lietuviškų nuotau- kų išlaikyme, gal net ir pra- žūtinga. Atselt, kito kello ar pasirinkimo mums nebe- lieka. Ši kova turi būti la- mėtą, nes trauktis jau nėra kur ir kaip.

Bitė turi 3 poras kojų. Jų kiekviena sudaryta iš 9 narelių. Iš apačios pirmieji 5 nareliai sudaro kojos letenėlę. Toliau į viršų eina kojos blauzda. Aukščiau blauzdos eina šlaunis. Dar aukščiau klubas ir kamlenas.

Bitės kojos letenėlė sudaryta iš 5 narelių. Apatiniai 4 nareliai yra maži, o viršutinis pankstas narelis yra ilgas ir platus. Šio narelio apatinė pusė yra apaugusi stipriais plaukeliais ir vadinama šepetėliu. Juo bitė nuvalo dulkes nuo savo kūno ir renka žiedadulkes.

Pirmutinis arba žemutinis letenėlis narelis turi 2 nagelius ir tarp jų minkšta karpelė. Kai bitė tenka vaikščioti šlurkščiu daiktu, ji kabinasi nageliais. Kai tenka eiti sildžiu paviršium, tada naudojami karpelėmis, kurios tam tikrų liaukų suvilgomos limpančiu skystimu ir gali prisisturbi /prikibti/prie daikto, kaip sturbėlė.

Kai bitės slauva korius arba kai išsiplestusios susimeta, dalis bičių prieškinių kojų nageliais užsikabina už kokio nors daikto, o kitos - prieškinių kojų nageliais kabinasi pirmosioms už užpakalinių kojų nageliu ir taip grandinėmis arkamuoliu sukibusios laikosi.

Darbininkės bitės letenėlė ir nageliai klek didesnį, kaip motinos ar trano.

Bitės priešakinės kojos sudarytos iš tokių pat dalių, kaip ankščiau buvo sakyta. Pažymėtina tik tas, kad jos turi prietaisą ūsėlams valyti. Viršutinėje, didžiajame letenėlės gale, kuris priena prie blauzdos, yra plaukelių priaugęs griovelis. Nuo blauzdos apatinio galo eina atauga, kuri tą griovelį gali pridengti. Bitė užkella priešakinę koją ant galvos, ūsėlį įstato į griovelį, pridengia blauzdos atauga ir traukia per visą ūsėlį. Taip pabraukusi kelis kartus griovelio šepetėliais, įgeral nuvalo apdulkėjusius ūsėlius. Ūsėliai visada turi būti labai švarūs, nes tenai yra daug svarbių jutimo organų, o nešvarūs ūsėliai bitė blogiau jaučia. Tokius šepetėlius turi ne tik tai darbininkės bitės, bet ir motina, ir trana, nes visiems reikalinga gera uoslė.

Vidurinė pora kojų sudaryta panašiai kaip ankščiau buvo aprašyta, tik tai darbininkės bitės nuo apatinio blauzdos galo atsikiša spyglys. Šituo spygliu darbininkė bitė išima iš užpakalinių kojų gurbelių žiedadulkių kamuoliukus.

Užpakalinė pora kojų sudaryta, kaip kitos kojos, tik tai jos yra klek ilgesnės, atskiri jų nareliai kiek platesni. Didžiausias skirtumas yra blauzdoje. Darbininkų bičių blauzda yra įdubusi, kraštuose apaugusi ilgais stipriais šereliais ir sudaro gurbelį. I ši gurbelį bitė krauna žiedadulkes bei pūki ir neša namo.

Kur susiduria blauzda su letenėlės šepetėliu, yra susidariusios lyg ir replės. Jos padeda žiedadulkes sudėti į gurbelį. Motina ir trana minkėto gurbelio neturi.

Kaip bitė sudea žiedadulkes į gurbelį? Žiedadul- kės esti žiedo dulkėnės. Dulkėms subrendus, dulkėnės plyšta ir dulkės, kaip mil- tai mažame maišelyje, yra

/Nukelta iš 6 psl./

3 psl.

KULTŪRINIS PUSLAPIS

ATĖJUSIUS!

LITUANISTINĖ

MONTREALIO

SVĖIKINAMĖ

MOKYKLĄ

Kostas Kubilinskas

Iš:
STOVI PASAKŲ NAMELIS

VILKAS BAIŠININKAS

Paupyje, paglryje gyveno senelis ir senelė. Jiedu turėjo vieną dukrelę geltonkasę, avelių penketelę, šunelį kazokėlį ir kačlūtę kutranosę.

Vieną žiemos vakarą senelis išgirdo nepažįstamu stovėjusiu balsu dainuojant:

Senelis ir senelė
tur avelių penketelę,
tur šunelį kazokėlį,
tur kačlūtę kutranosę,
tur dukrelę geltonkasę, -
duok ir man vieną paragaut!

Visi išsigando tos dainos, o senelis pritykojo prie tvoros ir pro plyšį pažūrėjo, kas ten taip dainuoja. Pamatė ir išsigando: už vartų didelis didelis vilkas betupis!

Vilkas nesulaukdamas ir vėl dainuoja:

Seni, seni, duok man vieną,
kad neduos - tvoras laušiu,
tave, seni, aš sugraūšiu!

Ką darys senelis? Turėjo atiduoti vilkui vieną avelę. Kitą dieną pavakare senelis vėl tą pačią dainą iš už tvoros išgirdo:

Senelis ir senelė
tur avelių penketelę,
tur šunelį kazokėlį,
tur kačlūtę kutranosę,
tur dukrelę geltonkasę, -
duok ir man vieną paragaut!

Ką darys senelis? Turėjo ir antrą avelę vilkui atiduoti.

Bet vilkui tų dviejų avelių neužteko. Jis kasdien visėjo ir dainavo, kol suėdė visas avelės ir šunelį kazokėlį, ir kačlūtę kutranosę.

Kai pasiliko tik senelis ir senelė ir dukrelę geltonkasę, tai manė, kad jau vilkas daugiau nebeatels. Bet apsiriko: kitą dieną pavakare vilkas vėl tą pačią giesmę sugiedojo:

Senelis ir senelė
tur avelių penketelę,
tur šunelį kazokėlį,
tur kačlūtę kutranosę,
tur dukrelę geltonkasę, -
duok ir man vieną paragaut!

Gailėjo seneliui ir senelės, ir dukrelės, bet ką darysi? vieną turėjo atiduoti. Tai ir atidavė vilkui dukrelę geltonkasę.

Senelis su senele, vienodu pasilike, susėdė prie krosnies ir verkė, verkė per visą naktį. Kai saulutė patekėjo, senelis su senele išėjo į klemą pasižiūrėti. Kleme visur buvo tuščia, tylu. Tik girloje girdėjo vilką staugiant.

STOVI pasakų namelis,
Klir-vir-bam! Klir-vir-bam!
Ten senutė ir senelis
Seka pasakas vaikam.
Klir-vir-bam! Ne bet kam,
Tik labai geriam vaikam!

Kaip neklaūžada oželis
Iškurnėjo į miškus,
Kaip senutė ir senelis
Verkė, radę jo ragus...

Aplė seną seną jautį,
Kur norėjo ponas plauti.
Aplė laumę ir broliuką -
Striuką buką Bebenčiuką.

Kaip tas strazdas eglę kirto...
Kliskis bėgo ir išgirdo.
Šimtametė eglė - triokšt!
Miško žvėrys - keberlokšt!

Pūtė šaltį Ledinukas,
Baltas baltas tartum pūkas,
O Rainukas su gaidžiu
Statė namą po medžiu...

O kas buvo dar toliau,
Sužinosite vėliau.

Visą dieną senellai nei valgė nei gėrė, tik verkė, tik raudojo, dukrelę geltonkasę garbstė. Taip juodvliem beverklant, ir vakaras atėjo. Senelis buvo beelnas duris uždaryti, tik kad suriko vilkas iš visos gerklės už kiemo vartų, tai senelis su senele visai apmirė iš baimės. O vilkas dainuoja:

Senelis ir senelė
tur avelių penketelę,
tur šunelį kazokėlį,
tur kačlūtę kutranosę,
tur dukrelę geltonkasę, -
duok ir man vieną paragaut!

Ką darys senelis? Turėjo atiduoti vilkui ir senele. Pasiliko senelis vienas ir laukia, kas bus kitą vakarą.

Praėjo naktis, diena, atėjo vakaras, ir senelis vėl išgirdo vilką dainuojant už vartų. Išėjęs į klemą ir sako vilkui:

Vilke, vilke, baidininke,
eik tu sau į girią,
nieko jau aš tau neduosiu,
neturiu jau nieko.
Tu suėdėi jau avelės
ir dukrelę, ir bobelę,
eik, vilke, į girią.

O vilkas piktai suriko:
Seni, seni, duok man vieną,
kad neduos - tvoras laušiu,
tave, seni, aš sugraūšiu!
Nusigando senis, stovi, nežino, ką daryti, kur pasislėpti. O vilkas, laukęs, nesulaukęs, tik triokšt, triokšt tvorą išlaužė, į klemą išoko, lapt seneliui už kaktinų, makt, makt ir prarijo. Prarijęs apsilatžė, apsilatžęs apsidairė, ar dar ko neliko, ir nudūbino į girią.

Senelis dar pasijuto gyvas vilko plūve besąs. Atsilpė - kėjęs apsilatžė po kišenės ir rado peilį. Jis tuo peiliu tik purkšt ir prarėžė vilkui plūvą. Vilkas sustaugė ir pasitpo. Senelis, nieko nelaukdamas, išlindo lauk, o paskui jį ir senelė su dukrele, avelių visa penketelė ir šunelis, ir kačlūtė. Visi apsidžiaugė sugrižo namo ir gyveno be baimės, nes jau vilko baidininko nebebuvo.

ŠUO IR JO TROBA

Šuo, šaltą žiemą kentė amas, sako:

-Kai tik vasara ateis, aš būtinai statysiu sau trobą. Negaliu aš taip visas žiemas šalti ir lauke ant sniego gulėti. Ir aš galiu turėti namą, kaip žmonės.

Atėjo vasara. Visur žalia, gražu. Šuo nuo karštos saulės spindulių lenda gulėti į kanapes. Ten atsimeną, jog reikia statyti namą. Tad pradėjo ir statyti medžiagos žiūrėti - tas kotas kumpas, o šitas trumpas, teečias plynas, o ketvirtas nepaaukęs. Taip šuo vis žvalgėsi, kurl kanapė geriausia tinka t namui statyti. Besidairydamas, aptingo, atsigulė ir galvoja: "Ar verta taip greitai, karštą dieną, statyti? Žiema dar negreit ateis. Turu gražaus laiko, suspėsiu!"

Praeina mėnuo, kitas. Kanapės nurauna, suka virvės iš jų. Šuo, vėl ramina: "Rat jau trumovė mano medžiagą. Gal šimet ir nestatysiu, gal ši žiema nebus tokia kila šalta. Gal ir nereikės namo. Juk ir kiti šunys neturi."

Taip begalvodamas, sulaukė rudens, šaltos žiemos. Vėl šalo, o sulaukęs vasaros, vėl nieko neveikė. Praėjo visą amžių ir nepasistatė trobos.

Dėl to žiemą šunys vis kenčia šalti, sustrietę ant sniego.

(Lietuvių Liaudies Pasakos) Parinko B.V.N.

PAŽINKIME PRAEITĮ!

Iš:

PIRMASIS LIETUVOS STATUTAS

9. APIE BEBRYNUS.

Taip pat nustatome, kad jeigu būtų kunigaikščių ar ponų, ar žemlinių bebrynai kurio kaimyno žemėje, tai tas ponas, kieno žemėje bebrynai būtų, negali nei pats arčiau, nei savo žmonėms leisti arčiau senojo lauko tokiam nuotolyje, kiek nuo ilzdo galima numesti pagali, taip pat negali tokiam nuotolyje plevų šienauti ir krūmokšnių valyti. O jeigu bebras, pakilęs iš ilzdo, išlėtų prėklis ir pereltų kitan ilzdan, lauke ar plevoje, tai vėl tokiu pat atstumu negalima lauko arčiau, plevos plauti ar krūmokšnių valyti. O jeigu kas lauką prie ilzdo artų, plevą šienauti ar krūmus kirštų ir tuo bebra išvaikytų, tai toks turi sumokėti dvylika rublių graščių ir, be to, turi palikti ramybėje to bebro guolį tokiam nuotolyje, kiek gali pagali numesti. O jeigu kas už muštų bebrą ar vagies būdą išvogtų, toksai turi sumokėti už smurtą ir, kiek bus bebrų užmušęs, kapą graščių už rudąjį bebrą ir dvi kapas graščių už juodąjį.

10. APIE APYNYNUS.

Jeigu kas smurtu išdraskytų ar iškapotų svetimą apyną, nors ir savo žemėje, ir tai būtų įrodyta pagrįstais įrodymais, toksai turi sumokėti už smurtą tam, kieno yra apynynas, dvylika rublių graščių ir tiek pat mums, valdovui. O jeigu apynus tik nudraskytų, bet jų nesukapotų, toksai turi atlygti nuostolius dvigubai.

11. APIE PAUKŠČIŲ SPĄSTUS.

Taip pat, jeigu kas kam sukapotų spąstus, ir tai būtų prieš jį įteisme įrodyta, toksai turi sumokėti tam, kieno spąstai, dvylika rublių graščių, o mums, valdovui, tiek pat.

12. JEIGU KAS PIKTU BŪDU SUŽALOTŲ SPĄSTUS.

Jeigu kas piktu būdu sužalotų kieno spąstus, ar degutų, ar česnaku juos išteptų, ir tai būtų įteisme prieš jį įrodyta, tai toks turi sumokėti tam, kieno yra spąstai, tris rublius ir penkis.

graščių. Tokiu pat būdu, jei kas kam pavogtų spąstus, toksai turi sumokėti tris rublius graščių.

13. NUOSTATAS APIE TAI, KIEK TURI BŪTI MOKAMA UŽ AVILINĮ MEDI SU BITĖMIS AR BE BIČIŲ.

Jei kas žievę nuluptų ar ugnimi apsvilintų, ar kaip kitu būdu sužalotų svetimą avilinį medį, pušį su bitėmis, toksai turi sumokėti už tą medį ir už bites tam, kieno tai buvo, kapą graščių, ir tiek pat už ažuolą. Jeigu kas kam nukirštų ar sužalotų avilinę pušį, kur yra buvusios bitės, nors tuo metu jų ir nebūtų, turi sumokėti už ją pusę kapos graščių ir už avilinį ažuolą, kurlame yra buvusios bitės, tiek pat.

14. BIČIŲ IR AVILINIO AR NEAVILINIO MEDŽIO KAINA.

Jei kas nukirštų ar sužalotų avilinę pušį ar ažuolą, kurlame dar bičių nėra buvę, ar avilulį parengtą pušį, tas už kiekvieną tokį medį, kiek jų sugadino, turi sumokėti po penkiolika graščių.

Jei kas, darydamas kam nuostolį, išimtų nekuoptas bites, bet medžio nesužalotų, tai toks už kiekvieną nekuoptą bičių kelmą, kiek jų kam išims, turės sumokėti po puskapį graščių, o už iškuoptas bites po penkiolika graščių.

DEŠIMTAS SKYRIUS

APIE DVARUS, KURIE YRA ISKOLINTI, IR APIE UŽSTATUS.

1. JEI KAS PIKTIŲ ISKOLINTĄ DVARĄ, O TAS, KURIS BŪTŲ PASKOLINĖS, DEŠIMTĮ METŲ TYLĖTŲ.

Taip pat nustatome: jei kas piktių kokią dvarą ir jį, išmokėjęs ar nebaigęs mokėti, ramiai valdyti, o tas dvaras būtų praskolintas anksčiau negu buvo parduotas, bet sko-

lintojas dėl tos skolos tylėtų per dešimtį žemės įsisenėjimo metų ir per teismą jos neieškotų, toksai neturi reikėti laukti tos skolos iš šio dvaro, bet iš skolinto.

O jeigu skolintojas neturėtų kuo mokėti, tai jis turi būti atiduotas skolintojo malonei. O jeigu iki įsisenėjimo dėl tos skolos būtų pašauktas teisman tas, kuris tą dvarą valdo, tai skolintojui pagal pirmąjį užrašą turi būti priteistas to dvaro valdymas, o tas, kieno tas dvaras yra valdomas, turi sumokėti tas skolas. Bet, kuris dabar tą dvarą valdo, gali ieškoti tų pinigų ir visokių kitų išlaidų iš to, iš ko tą dvarą pirko, o ypač jeigu tų skolų ir kitokių išlaidų neprisiėmė tuo metu, kai sudarė to dvaro perėmimo raštus.

2. JEI KAS UŽ SKOLAS PAIMTŲ SVETIMĄ ISKOLINTĄ DVARĄ.

Jei kas už kokias nors skolas per teismą gautų kieno jau įskolintą dvarą, o tas dvaras būtų vertas abiejų skolų sumos, tai tas, kuriam priklauso didesnė suma, valdydamas dvarą ar tik išskėles ieškini, turės atiduoti kitam tą mažesniąją sumą, o patį dvarą už abi sumas turi laikyti tol, kol teisėtas to dvaro savininkas išpirks jį ir taps teisėtu dvaro valdytoju. O jeigu tas, kuriam priklauso didesnė suma, panorėtų, gali kitam už tuos pinigus dvarą užleisti arba abudu skolintojai gali užstatyti trečiam bendrai jų skolų sumai ir tuos pinigus pasidalinti.

3. KAS TURI DĖL SKOLOS PRIEŠKTI.

Taip pat nustatome, kad kiekvienas, kuris kelia skundą dėl nuostolių, jam padarytų, ar dėl skolų, kurioms jis turėtų raštus, bet juos pamestų ir pristatytų dėl to tinkamus liudininkus, kurie tuos raštus matė, turės įrodyti su tais liudininkais ir pats priešiekti, kiek jam skolintojas yra skolingas, o anas turi jam užmokėti, kas bus priešai patvirtinta. Ir to turės laikytis.

O jei kas turėtų paskolos raštus, tam toji skola turi būti gražinta pagal raštą, be priešai.

Nustatome, kad joks bajoras ar miestietis vienas antram neskolintų be rašto daugiau kaip dešimt kapų. O jei kas iš bajorų ar miestiečių vienas antram be rašto paskolintų daugiau negu dešimt kapų, o anas jam užsigintų, tai teismas gali leisti priešiekti vien dėl dešimt kapų, o kas bus per dešimt kapų paskolintas, tas pražuva. /b.d./ NEPRIKL AU SOMA LIE I UVA

10 MOKYTOJŲ IR JAUNIMO STUDIJŲ SAVAITĖ

L. Eimantas

/ Tasa iš praeito numerio /

Nuolatiniams studijų savaitės dalyviams, I Dalnavą su mokytojais jau dešimtakartą atvykęs Bronius Krokys davė patarimų, kaip vienoje klasėje mokytojų tenka dirbti su dviem ar trim skyriais. Našesnis darbas bus tada, kai mokiniai bus greitų skyrių. Būtinai turėti gerai išdirbtą pamokos planą. Kai kurios dalykus galima perduoti kitiems skyriams kartu /istorija, tėvynės pažinimas ir kt./ . Jei klasėje matomas pavargimas ir išsiblaškymas, visų dėmesį sutelkia trumpi žaidimai.

Mok. ved. Pranas Zaranka iš Detroito tiesiog artistiškaip patiekė mokinį, kaip paruošti mokyklinius parengimus. Tur būt visos mokyklos įvairiomis progomis ruošia valdinius, mūšėjimus. Pr. Zarankos patirties paskaita buvo padauginta. Mokytojai, ją parvežę namo, turės medžiagos parengimus beruošdami.

Aple lietuvių mokytoją dabar ir ateltyje kalbėjo Marquette Parko mok. ved. Pranas Razminas. Mūsų moky-

tojas čia, Išelyjoje, pirmiausia turėtų būti lietuvių kalbos mokytoju, nežūrint, ką jis bedėstytų. Gimtiosios kalbos melle sukelta Tėvynės melle, patriotinį nusiteikimą. Jaunleji mokytojai mūsų mokyklą atneša naujų metodų, bet lietuvių kalba išmokyti reikla ir gerą jos mokėjimą. Todėl mums būtinas jaunųjų ir senesniųjų mokytojų glaudus susidėrimas. Mokytojų keltimas turi būti natūralus, o ne forsuotas. Visai klaidinga yra kai kieno nuomonė, kad lietuvių kalbą jau laikas pradėti mokytis kaip svetimąją.

Studijų vadovas mokytojų. J. Masilionis, pasiremdamas savo ilgamečiu darbu, klausytojams nurodė daugelį pavyzdžių iš savo praktikos ir dažnai klausytojų statė klausimą: "O kaip tu šiuo atžvilgiu pasielgtum?" Čia, šiaurės Amerikos žemyne, vis sunkėja disciplinos reikalai. Preilgentas mano, kad tas, kuris nemoka klasės suvaldyti, gal visai neturėtų mokykloje dirbti. O tą klasę "bevaldant" viską reikla matyti, viską girdėti, nujauti, bet tuo pačiu laiku

daug ko... nematyti, negirdėti.

Grand Rapids mokyklos mokyto. Pranas Turūta paruošė paskaitą apie dainų metodus dainavimo pamokos metu. Kai kurios mūsų mokyklos neturi kvalifikuotų dainavimo mokytojų. Prano Turūtos paskaita buvo padauginta ir ją paslyvėžus mokyklose gal palengvės šio dalyko mokymas.

Kanadiškas mokytojas Vitalius Matulaitis bandė aptarti jau prieš kurį laiką Kanados lietuvių mokyklose naudotas uždaviniškes mokykloje koiteles, kurių kilmė išplaukia iš beskyrės mokyklos sistemos. V. Matulaitis yra vienas pagrindinių tyk kortelių paruošėjas ir išleidėjas. Deja, JAV lietuviškos mokyklose, kaip pats švėtimo Tarybos pirmininkas St. Rudys pažymėjo, tos kortelės nesustilaukusios dėmesio.

Gaila darėsi stebinti mok. V. Matulaitio kiek įkaltintą vėdą, bet jis tur būt nėra iš ty, kuris dėl lietuviybės krintų į pesimizmą. Jis tvirtai atsisakė, kad gal ir netrukus tos mokyklos kortelės susilauks reikiamo dėmesio.

Bus daugiau.

tinta irgi 3 metams.

Šis nutarimas bus naudingas susivienijimui ir sutar-pys keliolika tūkstančių dolerių.

SLA 59 Selme i Garbės Naris, P. Dargutis rekomenduojant, buvo vienbalsiai patvirtintas SLA veikėjas Kazys Mačiukas iš Čikagos. SLA sekantis Selmas-1979 m. įvyks Cleveland'e.

Šis Selmas buvo darbingas ir praėjo broliškoje nuotakoje, anot dr. V. P. Dargio: "Mes esame tie naudingi darba dirbantys, kurie esame išmokyti iš senųjų Amerikos lietuvių būti tolerantiški".

Pasibaigus Selmui, Pildomosios Tarybos urėdų veiksmo matėsi šypsena. Taip pat ir delegatai, išvykdamai su šypsena atsisveikino su išrinktais urėdais ir spausdami ranką, linkėjo sėkmės SLA darbe su viltimi ir vėl pasimatyti sekančiame Selme.

REZOLIUCIJOS

/ Atkelta iš 2 psl. /

pavyzdžiui. Deja, įvairioms jėgoms veikiant, prieš kurį laiką atsirado mūsų gyvenime, ypač JAV lietuvių bendruomenėje, negerovių. Pasikome už pastangas vėl sukurti lietuvių tarpe vienybę.

VLIKas turi išlikti vyriausiuoju mūsų politinės veiklos koordinatoriumi. Visiems reikėtų mažiau kalbėti apie jo reformas, bet daugiau remti jį darbu ir lėšomis. Tikrai tenka džiaugtis, kad per tiek audringų metų VLIKo pagrinduose išliko tie patys principai, pagal kuriuos jis buvo prieš 33 metus įsteigtas Lietuvoje. VLIKo darbas yra politinis, tad ir jį sudaryti tegali tik politinės lietuvių organizacijos.

GARBINGAS, BET RETAS ATSIKIMAS

Teodora ir Aleksas Kojelaitiai (Kojelavičiai) iš West Lorne, Ont. (Rodney Liet. B-nės apyl.) 1976 m. birželio mėn. Kanados lietuvių Fondui paaukojo 100.000 dol. iš tos sumos nuošimčių planuojama sudaryti kasmet 8 stipendijas lietuviams studentams — po 1000 dol. kiekvieną. Tam tikras nuošimtis bus skiriamas ir kapitalui didinti bei administra-

ciniamis reikalingam. Tai milžiniška T. ir A. Kojelaitių auka lietuvių išlaikyti svetur.

Teodora Bagdonavičiūtė-Kojelaitienė, kilusi iš Plungės, ūkininko dukra. Jos profesija Lietuvoje — mokytoja. Pasitraukė į Vokietiją 1944 m. Gyveno Wiesbadeno ir Kasselio stovyklose. 1948 m. pagal sutartį atvyko į Kanadą ir apsisistojė Toronte. Ištekęsusi persikėlė pas savo vyrą A. Kojelaitį į ūkį West Lorne, Ont. Ji mėgo savo profesiją, tai tiek Vokietijoje, tiek Kanadoje mokytojo lietuvių

šeštadieninėse mokyklose. Aleksas Kojelaitis — Kojelavičius kilimo iš Šėtos, Kėdainių apskr. Gimes amatininko šeimos. Lietuvoje buvo miškininkas. Į Vokietiją atvyko 1944 m. ir gyveno Memmingene. Kanadon atvyko pagal sutartį į tabako ūkį Rodney, Ont., apylinkė. Dirbti mieste nenorėjo — norėjo būti laisvu, todėl su kitu bendrininku pirko tabako ūkį, kurį vėliau pats visą perėmė. Gyvendamas ūkyje, nors ir būdamas užimtas darbu, nevengė ir visuomeninės veiklos.

MANO ĮPŪDŽIAI IŠ SLA SEIMO

RAŠO J. ŠARAPNICKAS

/ Tasa iš praeito numerio /

Buvo ir daugiau kalbėtojų. Kalkurie išskėlė mintį, kad SLA centras mažai aukoja lietuviškiems reikalams. Delegatė O. Jokūbaitienė iš Cleveland'o nurodė, kad SLA centras aukoja pagal esamas galimybes, tik mažai reklamuojasi. Pabrėžė, kad vien dēka SLA centro paramos, Čurilionio ansamblis galėjo įsigyti savo veidui salę ir t. t. Delegatas J. Valaitis nurodė, kad SLA nariai priklauso ir kitoms organizacijoms, kurios teikia lėšas lietuviškiems, tautiniams reikalams, jų valdybose yra daugiausiai SLA nariai. Tai tiesa. Gyvenu Kanadoje, tenka dalyvauti SLA 72 kuopos ir kitų organizacijų veikloje. Nepastebėjau, kad SLA nariai būtų pasyvūs kam nors aukoti.

Delegatė A. Devenienė įnešė pageldavimą, kad SLA kuopos duotų pranešimus, kiek metų bėgyje aukoję lietuviškiems reikalams.

Buvo paleistas ir jaunimo verbavimo klausimas ir susivienijimą. Delegatas V. Užnys pastebėjo, kad jaunimo galima gauti, ir nurodė kaip. Pav., SLA 228 vyrų kuopa suorganizavo Sporto sekciją ir tokiu būdu įrašė į SLA per 20 sportuojančių jaunimo.

Buvo perskaityti SLA Pildomosios Tarybos raportai.

Pacituosiu tik keletą ištraukų iš SLA prezidento P. Dargio raportų:

"Kai išeiklu šį raportą Jums, mieli Delegatai, tai žinokite, kad jis surašytas ne iš knygu, ne iš laikraščių, ne iš radio, televizijų, o paimitas iš gyvenimo, gyvenimo mūsų, gyvenimo turtingo išgyvenimais ir pergyvenimais, paimitas iš to, ko būta, kas yra dabar, ką tikrausiai perduosime ir rytojui, nesibaigiančiom dienom su rūpesčiais, nerimu vėžlumu vis i ką nors geresnio".

Iš raportų matosi, kad P. Dargis turėjo daug laiko pašvęsti pašlijustoms 92-216 ir 140 SLA kuopoms atstatyti veiklą. O tos kuopos neatlika nuo gyvenamosios vietos, kituose miestuose. O kur kiti reikalai — suvažiavimai, kalbos, rašymas į spaudą. Lankymasis pas Amerikos prezidentą pavergetos Lietuvos reikalais ir t. t.

Kartą P. Dargis išsitarė: daugiausiai sugaštų dirbdamas susivienijimui. Pragyvenimą užsidirbu dirbdamas teltme. Ji delegatui pagerbė išreikšdami pasitikėjimą, priimdami raportą be viešo skaitymo suvažiavime.

Centro sekretorės G. Melnikienės raportas buvo priimtas be pilno skaitymo, susilavinimą svarbesnius susivienijimą išreikšdami reikalus.

Iš SLA Centro sekretorės raportų paaiškėjo, kad 1975 m. Susivienijimo Tautinė Fondacija gavo iš dr. P. Zalatoriaus ir žurnalisto S. Michelsono palikimus \$1.150 ir \$ 295 iš kitų SLA narių. 1976 m. selme J. Jankuvienė išeiklė Tautinei Fondacijai vyro palikimo dalį — 952 dolerius ir visa eilę pavienų SLA narių ir kuopų vardu. Amerikos lietuvių didžiulįjį susivienijimą ir remia veiklančius Fondus. O Fondai paskiria būtinoms tautiniams, kultūrinėms, švėtimo reikalams ir įvargą patekusiems pagal išgales.

SLA Centro išdėstė E. Mikuziūtė savo raportą perdavė su paaiškinimais. Delegatui rekomendavo jos raportą priimti su pagyrimu.

SLA išdo globėjų raportas J. Mikuziūtės ir K. Austin buvo priimtas, kaip atspausdintas Selmo darbo knygoje.

Kiek ilgiau buvo praleista laiko svarstant SLA kuopų sumanymus. Kiekvienas jų buvo perskaitytas, išdiskutuotas ir padarytas nutarimas. Kiek ilgiau buvo svarstant stūlymą, kad selmal vykty ne kas antri metai, bet rečiau. Ši kartą, po ilgesnių diskustijų, visai ellei delegatų pasisakius, buvo balsuojama. Už tai, kad selmas vykty kas 3 metai, balsavo 67 delegatai; už tai, kad kas 2- tiki 5. Dabar, selmal vyks kas 3 metai ir Papildomoji Taryba užtvirt-

SLA SEIMA UŽDARANT: Iš kairės: O. Indreliene, dr. A. Budreckis, A. Kalvaitis, SLA vicepir. A. Čapliskas, K. Mačiukas, SLA pirm. P. Dargis, SLA sek. G. Meiliūnienė, SLA išd. E. Mikuziūtė, išdo globėja J. Josephina Miliūnaitė.

CFMB LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

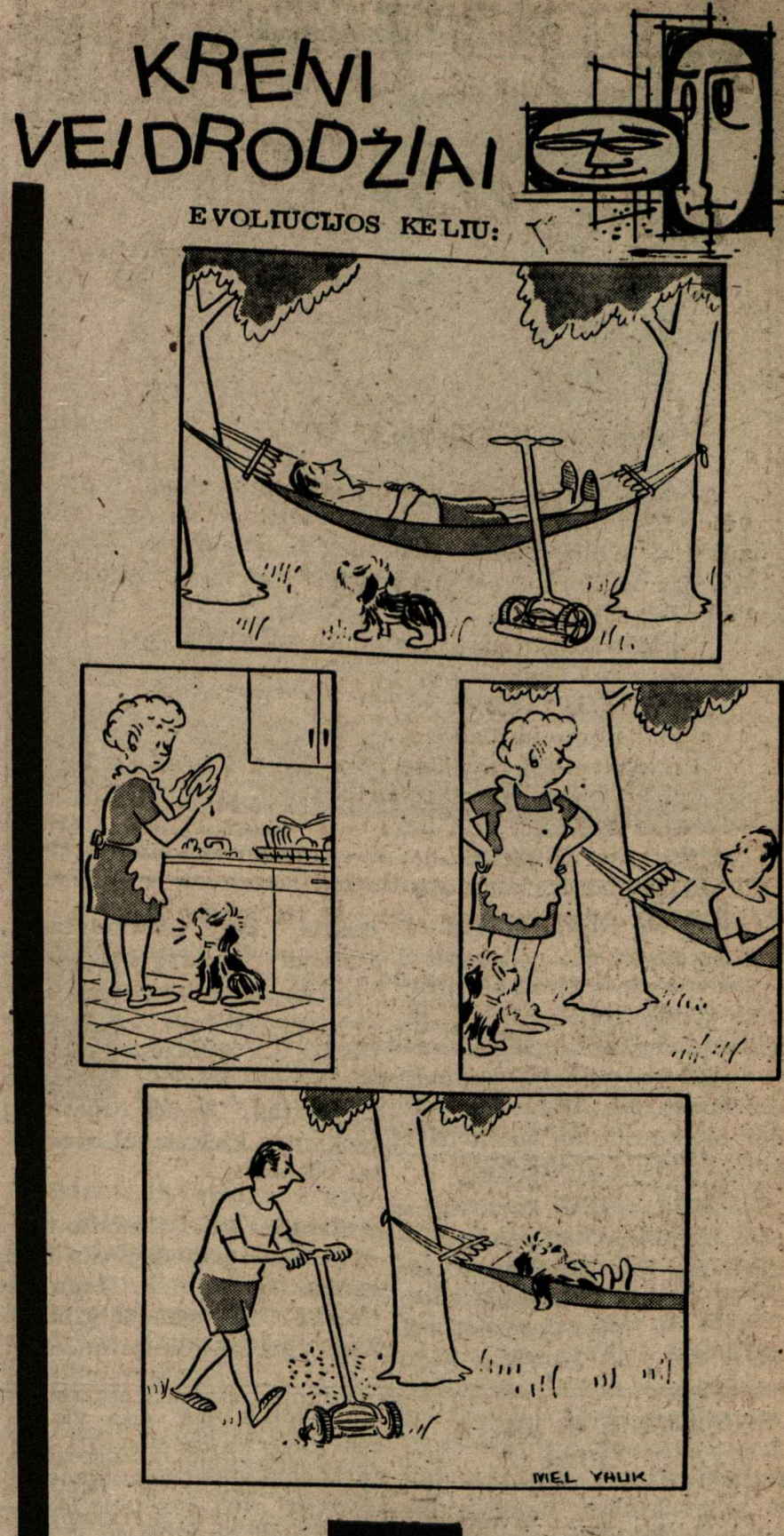
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11 iki 11,30 val. vak.
PROGRAMOS VEDĖJAS
L. Stankevičius, 1053 Altona Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

PRENUMERATA \$ 10.00 metams ir \$ 6.00 pusei metų.

KELEIVIS

PUBLISHING COMPANY

TEL. 268-3071
PUBLISHERS OF THE LITHUANIAN WEEKLY SINCE 1905
336 EAST BROADWAY • SOUTH BOSTON, MASS. 02127

A A

JEIGU GERI IR GALI GERTI — TAVO REIKALAS;
BET JEIGU GERI IR MATAI, KAD GERIMAS IMA
NAIKINTI TAVE PATĮ, TAVO IR TAVO ARTIMŲJŲ
GYVENIMĄ IR NORI NUSTOTI GERTI —
ATEIK PAS MUS, MES GALIME
TAU PADĖTI.

LIETUVIŲ (ALCOHOLICS ANONYMOUS) A.A. GRUPĖ
(Lithuanian A.A. Group)

susirenka kiekvieną trečiądienį, NL redakcijos patalpose (7722 George Street, LaSalle, Que.) 8 v.v. Susirinkime kalbama lietuviškai. Jie atviri visiems, ieškantiems pagalbos. Atėjus pas mus — nebūsi vienas. Jei nori daugiau informacijų skambink: Leonui G. 366-2548 (namu) arba 489-5391 (darbo tel.), Juozui S. 365-0691, Henrikui N. 277-7868.

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos i sandėrius su okupantais ar jų igaliojiniais.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusei metų — \$16.00, trims mėn. — \$8.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$26.00, pusei metų — \$14.00, vienam mėn. — 2.50. Užsieniuose — \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitė nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančių atkarpų.

NAUJENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu dol. Naujienų prenumeratai, Jubiliejinio vajeaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajeaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

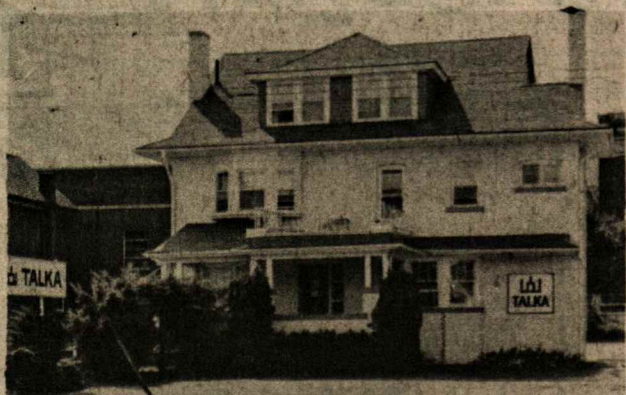
PAVARDE IR VARDAS

ADRESAS

hamilton

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas
"TALKA"

830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta. Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Kapitalas — virš \$7.000.000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santapus 8 1/2%
term. depozitus 1 m. 9 1/2%
IMAME UŽ:
asmenines paskolas 12%
nekiln. turto pask. 11%

PAREMKIME ATsilankymu..

Rugsėjo 26 d., sekmadienį 3 val. po pietų Mohawk College auditorijoje įvyksta iš Cleveland atvykstančios tautinių šokių grupės "Grandinė" koncertas. Choro "Aldas" rėmėjų komitetas nuoširdžiai kviečia visus atsilankyti.

• Choro AIDAS repetitijos vėl prasidėjo kas sekmadienį po 10 val. pamaldų. Kviečiamos visos buvusios choristės ir taip pat naujos vėl įstijungti į Aldo elies. Aldo

laukia keli išvažiuojantys. Pirmas- Montrealis, Lietuvos Dienos koncerto programai spalio 9-10 d. d., ir spalio 30 d. Worcester, Mass. Malrono Parko Namuose koncertas. Todėl repetitijų lankymas kiekvienai choristei būtinas.

• Skulpt. Pr. Baltuono medžio šaknų paroda įvyks š. m. spalio 30-31 d. d. Jaunimo Centre. Šią parodą globoja Aldo rėmėjų komitetas. J.P.

BITININKYSTĖ IR JOS..

/Atkelta iš 3 ps./

atviro. Tuos miltelius bitė priešakiniais žandais išdulkinti iškabinia, o liežuveliu dulkinę iššluosto. Tuo būdu beveik visos žiedadulkes iš dulkinės patenka ant vidurinių žandų ir liežuvelio plaukelių. Čia bitė žiedadulkes suvilio, kad geriau liptų, ir priešakinį kojų šepetėliu nubraukia jas nuo žandų bei liežuvelio.

Nuo priešakinio kojų šepetėlių žiedadulkes palma vidurinių kojų šepetėliais. Nuo priešakinės dešinėsios kojos šepetėlio žiedadulkes palma vidurinės kairiosios kojos šepetėlis ir atvirkščiai. Bitė kojos susitinka po pilveliu ir čional šepetėlis nuo šepetėlio nutima žiedadulkes. Paskui vidurinė kairioji koja šepetėliu braukia per užpakalines dešinėsios kojos replių šukas, o vidurinė dešinioji koja braukia per užpakalines kairiosios kojos replių šukas. Taip nuo replių šukų dulkelės jau stumiamos į gurbelį.

Kadangi bitės visas kūnas apaugęs plaukeliais, tai daug žiedadulkių prilimpa prie viso kūno. Priešakinio kojų šepetėliais bitė nušluosto žiedadulkes nuo galvos. Vidurinių kojų šepetėliais - nuo krūtinių. Užpakalinių kojų šepetėliais - nuo pilvelio. Kadangi kojų šepetėliai jau esti meduoti, tai šepetėliai išmeduoja visą bitės kūną, ir žiedadulkes dar labiau limpa. Užpakalinių kojų šepetėliai savo dulkeles taip pat atiduoda replių šukoms. Dešinėsios kojos šepetėliai braukia per kairiosios kojos šukas ir atvirkščiai.

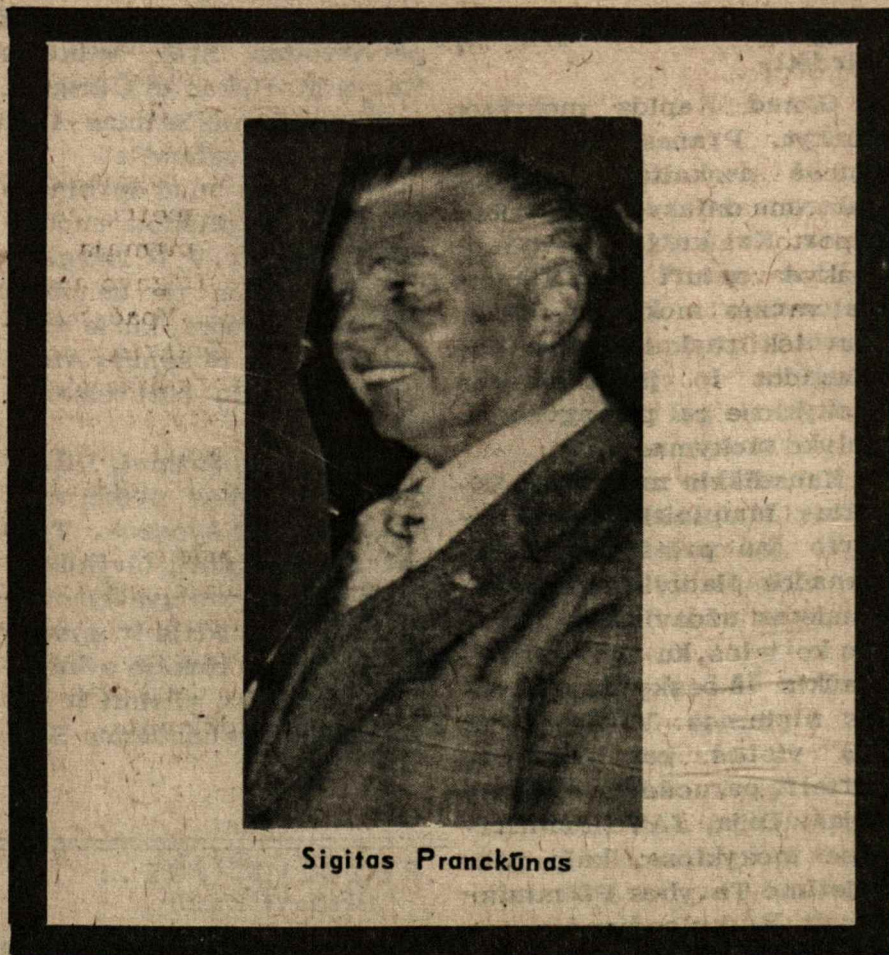
Tuo būdu gurbelyje žiedadulkių kamuolėlis pamažu auga, kol prisipildo su kaupu. Kad daugiau žiedadulkių gurbelyje tilptų, vidurinių kojų letenėlių karpelėmis žiedadulkes grubelyje truputį suspaudžiamos. Kad žiedadulkių kamuolėlis, bitelė liktų, neiškristų, jis prilaukomas vidurinių kojų letenėlėmis.

6 ps/

toronto

popietė
savuose namuose

S. Pranckūnas

Sigitas Pranckūnas

/Mirus šio skyrelio autoriui S. Pranckūnui, šį jo rašinį ir taipgi kitus - atspausdinsime. NL./

Viešnage ir atpildas

Daugumas prie šio stalo sėdinčių ir pietaujančių tautiečių yra tik ką grįžę iš Lietuvos. Todėl jų pasikalbėjimų temoje vyrauja dar labai gyvi kėlonės, išpūdžiai. Tik tiek, kad jiems taip besikalbant, kai kam nėra atskus tenykštis, nevienodas svečių traktavimas. Daugumas svečių, kaip paprastai, ten yra budriai sekami. Be stengiant kokiam savarankiškam žingsniui, kur nors toliau pavažiuoti aplankyti savo tėviškę, svečiai buvo tuojau sulaukiami, apdėti aukšta pabauda ir gražinti į Vil-

nius. Tuo tarpu kiti, su mažesnę išmintį, galėjo netikėtai laisvai elgtis, visur važinėti, bet buvo kalbinami net tenykštų laikraštininkų.

Vienas ekskursijos dalyvis atvirai prisipažįsta, kad labai norėtų sužinoti tokio skirtumo priežastį. Jis nepagalvėtų kažką duoti, kad nors kartą savo tėvynę laisvai pastjaustų. Ten nuvažiuojant nieko nebijojo, atvirai su savais kalbėtis ir nesulaikoma, be pabaudų pasivažinėti savos gimtinės vieškeliais.

Į tokį nostalgiką tėvynainio mintijimą įsiterpia greta

SUKAUSKAITĖS DIANOS IR GORDON HARISON SUTUOKTUVĖS TORONTE

Sutuoktuvės įvyko rugpjūčio 28 d., Toronto Redemmers Luteron Bažnyčioje, puošniuose Lietuvių Namuose. Į šias mano brolio Augustino dukters vestuves suvažiuavo iš Amerikos daug giminių bei draugų: iš New Jersey, Chicagos, Los Angeles ir Detroito bei iš Kanados tolimosios provincijos Albertos net iš kaimų.

Iš New Jersey atvyko teta Ona Urbonienė, pusseserė Ailyna su vyru Luis Breadford. Norėčiau pastebėti, kad Ailyn buvo dviejų mamų ir dukryčių kvarteto dainininkė ir akordionistė. Iš N.J. pusbrolis Algis su žmona Anna Kidžiai, pusseserė Zita su vyru Algii ir trims vaikais, Šauliai.

Iš Detroito pusseserė Marija su vyru Gerry Brown, pusbrolis Zigmąs Sukauskas, Rimas su žmona Penelopy Sukauska ir šių eilučių autorius su žmona Brone.

Iš Chicagos - Alvyos Sukauskienės teta Marta Prėksaitienė. Iš tolimos Albertos šiaurės - Ingrida Kilotaitis.

Bažnyčioje jaunuosius sutuokė kun. Žilinskas. Sutuoktūvių metu bažnyčioje gražiai maldas giedojo solistas Vaclovas Verikaitis. Nėdėlė bažnyčia artimųjų buvo taip perpildyta, kad kai kam teko stovėti už durų.

Į vestuvių puotą Lietuvių Namuose susirinko per tris šimtus svečių. Susėdus už apvalių, mėlynomis staltiesėmis apdengtų stalų, pirmas

lietuviškai ir angliškai prabilo ballaus vadovas, jaunosios pusbrolio adv. Rimas Sukauskas - Sakis. Pristatė pats save, pakalbėjo apie lietuviškas tradicijas. Pažymėjęs, kad nors šios vestuvės yra mišrios, bet linkėjo būti visiems kaip vienai šeimai - Kanada ir Amerika juk taip pat yra sudaryta iš daug tautų. Pristatė šešias pajaunusių poras, jaunuosius Dianą ir Gordon, kuriuos salėje pastatė su duona ir druska jaunųjų tėvai.

Susėdus jauniems ir pajaunusiems už garbės stalo, buvo pakviestas kun. Žilinskas sukalbėti prieš valgių maudą. Programos vadovai pakvietus už jaunuosius išgerti tostą, pradėjo pokšėti šampano bonkų kamščiai, išgerta už jaunųjų sveikatą ir sugledota ilgiausių Metų, sušukta tris kart Vallo!

Iš lietuvių pirmas sveikino žurnalistas Alfonsas Nakas iš Detroito ir šių eilučių autorius. Telegrama sveikino jaunosios teta Olga Kilotaitienė iš Albertos. Sveikino ir iš jaunųjų pusės pora kanadiečių, kurių pavardžių nepasizymėjau. Kalbėjo ir jaunųjų tėvai. Užbaigai pats jaunėlis, Gordon Harrison, tarė žodį, išreikšdamas padėką tėvams už suruoštas tokias puikias vestuves, ir svečiams už atsilankymą.

Įpusėjus vaišėms, geram orkestrui grojant, jaunieji pradėjo šokti valsa, vėliau pajauniai ir visa publika įsijungė. Svečiai užė, kaip bi-

tės avilyje. Užbaigai buvo pakviesto dvi solistės iš svečių tarpo - Laima Mačionienė ir Lidija Lukšienė. Pirmoji padainavo: Kas Bernelio Sumislyta, antroji - Tykūs Armonikos Balsai. Kitas dvi dainas - kartų su publika. Vėliau, L. Mačionienė sudarė dvi eiles gretų ir išvažiuojantiems jauniems pavestuvinei kelienei į Ber mudą, padainavo Sudiev, Sudiev Draugai.

Reikta pastebėti, kad vestuvėse buvo daug jaunimo bei jaunų porų. Aiškiai matėsi, kad senimo gretos retėja, nes "prinokusių" senų ne daug tesimatė...

Teko ta proga susitikti ir aplankyti kitus gimines bei pažįstamus. Apart brolio Augustino, Toronte gyvena sesuo Ona Juškenė su šeimina, brolis Jonas, pusbrolis Henrikas su žmona Liudmila - jie augina gražią šeimą. Henrikas tėvas J. Sukauskas buvo Telšiuose ir Plungėje gimnazijos mokytojas. Taip gi susitikau radviliškių senų pažįstamų gelež. mašinų ruošo inž. Praną Pakalniškį su žmona, dabar gyvenantį Los Angeles; torontietį Petrą Didėpetrį, buv. polietijos valdininką. Vos ne vos iš veidų vien kitus pažįno. Sutikau ir gero prietelį, staigiai prieš metus mirusio Jono Bleizgio žmoną, ir kt., kuriuos čia sunku visus išminėti.

A. Sukauskas

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:
9 3/4% už 2 m. term. dep.
9% už 1 m. term. dep.
8 1/4% už pensijų ir namų planą
8 1/4% už spec. taupymo sąsk.
7 1/2% už taupymo s-tas
6% už čekių s-tas (dep.)

IMA:
9 1/2% už asm. paskolas
9 1/2% už mortgičius

AKTYVAI virš 13 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybės apdrausta sutaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atvejį apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

Balio Maskeliūno

IVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • sbo: 20 METŲ PATIRTIS

Tel. 251-4864 arba 251-4025 — Namų tel. 277-0814

2405 Lake Shore Blvd. West, Suite 403, Toronto, Ont. M8V 1C6

V. Bačėnas Ali Seasons Travel, s.p.
2224 DUNDAS STREET W., Visais keliomis reikalais
TORONTO, ONTARIO betkur pasaulyje skambinti
M6R 1X6 tel. 533-3531

sėdįs kaimynas. Pradėjęs kalbėti, jis sako, kad toklos lengvos nėra taip lengvai pasiekiamos. Jos parengiamos tik ypatingais atvejais ir specialioms asmenims.

Tokioms žmonėms, tik kurie turi silpnąjį poveikį ir kurie lengviau pasiduoda svetimųjų įtakai. Sutikus ir pilnai praturtų tokį asmenį, numatoma ir jo panaudojimo galimybė. O ji dar kiek ap-

glosčius ir apsilėjavus, palapsnui suformuojamas anos sistemos ramstis. Gal būtų ir keista pagalvoti, kad mūsų tarpe atsiranda tokių asmenų. Tokių silpnų, tarsi vėjo pustinėlių laukiančių tomos šios pavardės: M. R. nendrių. Bet kiek iš pavardžių žinoma, ant tokos mės-kerės yra patekę ne tik žinomas Amerikos lietuvis dailininkas, bet ir vienas Tiesos žodį skelbęs dvasininkas. Bet viena iš būdingesnių tokios viešnagės reiškinų, pradėjusių rodytis šią vasarą, reikėtų laikyti vieną čikagiečių laikraštininką. Tokį žmogų turinti net mūsų laikinosios sostinės vardą. Tenka tik stebėtis, kad užpraėjusią vasarą Lietuvoje viešėjęs, jis galėjo išstisus metus taip kantriai išsilaikyti. Greičiausia jis laukė sutuoktinių inst. uolų ir apskaitai norėjo per tą laiką daugiau susikontroliuoti tikrąjam uždaviniai.

Bet šią vasarą, kaip ir reikėjo tikėtis, mūsų laikinosios sostinės simbolinį vardą turįs spaudos žmogus, jau viešai išėjo į mūsų perliodiką. Pradžioje dar kiek nedrąsiai, prisidengdamas, magindamas tik išaiškinti, kreipti prieš visą sovietiją pasakytą aštresnį žodį. Bet netenka abejoti, kad ateltyje toji atida susikristalizuos į stipresnius išsivieškimus. Nes už ten parodytą dėmesį, už šiltesnį žodį, juk reikės atsilygti, nežinoti, kad sąžinės balsas ir kitaip bekalbėtų. Ką nors tokio čia sujaugti, paneigti ar įkurti trečia bendruomenė. O viso to pasėkoje, pagal atstektus laimėjimus, mūsų gražutį Kauno miestą simbolizuojaš asmuo, sekančio vizito me-

tu ten susilauks pilnai užtarnauto sovietinio herojaus vardo.

LIETUVIŲ NAMAI

LN 25 m. sukakties paminėjimui bilietai gaunami pasvedėję raštinėje. Dėl šios sukakties pasitruošimo, informacinis susirinkimas nukeltas į spalio 31 d.

Nario mokėsi susimokėjo bei papildė O. Skrebūnienė, V. Lackus, A. Gonta po \$100 ir anos sistemos ramstis. Gal R. Jacikas \$3. Nemažai atsilanko svečių iš toliau sekmadieniais. Tik iš pastrašiusių knygoje įskaitomos šios pavardės: M. R. manauskas iš Oakville, M. Barlenė, J. Plienaitis, J. Rūbas iš Chicagos; J. Petronis, I. Klotienė su dukroms, A. Kazakevičiūtė, B. Stočkienė su dukra iš Kalifornijos; Kačinskai ir Kodalčiai iš Floridos; S. S. Slavickai iš Australijos; S. V. Goldberga iš Sault Ste. Marie; V. A. Čerska iš Windsor; J. A. Gataučiai iš Sudburio; I. P. Pakalniškiai iš Santa Monica; L. Norvalienė iš Philadelphia; V. Kudzmaitė iš Montreal; Petrauskai ir Rudys iš Sarėja; Valluška, L. Savickaitė iš JAV; A. M. Bertylėti. Greičiausia jis laukė sutuoktinių inst. uolų ir apskaitai norėjo per tą laiką daugiau susikontroliuoti tikrąjam uždaviniai.

• Susituokė: Birutė Alksnytė ir Andrew, Rita Razgaitytė ir Romas Galinauskas, Ilona Zaleskytė ir John Sharoun; Rūta Radzevičiūtė ir Eugenijus Girdauskas.

• Mirė Matas Guoba 74 metų amžiaus. Paliko žmoną ir sūnų Joną, advokatą. Taip gi, mirė Pranas Kondrotas, 70 m. amžiaus.

• Aukštesniųjų Lituanistinių kursų klausytojų ir registruojos ir mokslo pradžią rugsėjo 28-29 d. d. nuo 6-9 val. vakarais, West Park Secondary School mokinių valgyklos patalpose.

• Priskelimo Parapijos salėje spaudos parduotuvė, vedama Petro Misevičiaus jau pradėjo veikti po vasaros atostogų. Atidara kiekvieną sekmadienį ar kitokių švenčių dienomis.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

D.N. Baltrukonis su artimaisiais tėviškės kapuose.

ATSIŠVEIKINIMAS MOTINAI

/Jos mirties 10-mečio proga/

Jos jau nebėr...

Jina! jau iškeliavo į Amžnybę.

Jos mirties diena atsiliko drauge su rudens šalnia, pakirsdama visą žaliojančią gamtą.

Tos rankelės, kurios mus visus mažus nešiojo, kurios mus rengė ir maitino, kurios mus mažus verkiančius glostė ir ramino - sustingo amžinai...

Taip... Mūsų mamelės jau nėr...

Jina! išsišalto gimtosios Lietuvos žemelėj. Belūkom tik mes vieniši, pasklidę po platųjį pasaulį. Paliko tik begaliniai kryžių keliai, aplalstyti krauju ir gailiomis asarėlėmis, nuo mūsų gimtinės lig tolmo, šturpaus Baikalo.

O keliai - jūs kryžių vieškelėliai, kiek tremtinių procesijų jums raudodamos išėjo!...

Ar beatėš visų šalių atšaurūs vėjai, jūs kraujo dulkes atgal į gimtą Tėviškę?...

- Mielai Mama, -

Žinau gerai, kaip Tu laukdavi mūsų, Tavo vaikelių, pargrįžtant. Tu pražiūrėjai savo akeles, Tu prarymojai baltas rankes, vis belaukdama, vis bežiūrėdama... Deja, veltul... Nebesulaukai Tu mūsų, vargšele... O kaip dar norėjai mus, visus Tavo vaikelius, nors kartą pamatyti.

Mes jau Tau nlekuomet neatsilyginsime, kiek Tu dėl mūsų išvargai, kiek naktelių nemigai, kiek asarėlių išlejai.

Mes Tau lūksime amžinataskolingi už davimą mums mūsų gyvybių, už viską, viską, kuo mes esame šiandieną.

Nebėra jau Jos... Jina! iškeliavo į Protėvų šalis, pas mūsų bočius, pas mūsų Tėvelį, kurį rūstus Sibiras dar ankščiau išvarė iš šio pasaulio... Jis nebesulaukė net tos laimės - nors savo išvargintus kaulus gimtojo žemėj paguldyti...

Užgeso jau mums tos motiniškos meilės spindulėlis, kuris paslekavo mus toli, kiekviena mūsų pasaulio kampelyje išblaškytus.

Tačiau, tas paslaptingas balsas vis nuolat skambės mums mūsų širdyse:

-Sugrįžkit, vaikeliai... Sūneliai, sugrįžkit namo...

Aš vis dar matau Jos baltą ranką, tebemojuojančią ten, geležinkelio stoty, man išvažiuojant... Ar ten, vėl, vyšnių sodely, prie svirno galo, mojuojančią man paskutinį sudle...

Sudle, Brangioji Mamytė! Išėkis jau ramybėje ir laukl vis mūsų sugrįžtant...

D. N. Baltrukonis

DANUTĖ VALAITYTĖ DVIGUBA ČEMPIONĖ

Kilusl iš Londono kalni- nystėje esančio Mt. Brydges, Ont., Danutė Valaitytė jau kurį laiką pažymėtina rel- skiasi kaip ilgusiu distan- cijų bėgikė.

Gal būt dėl savo įgimto kuklumo Danutė ilgokai bė- gimo varžybose dalyvaudo- tų gimnazijų ar universitetų sporto ratelių aplityje. Ji sakydavo, kad bėgimo spor- te varžėsi visai nesvajoda- ma išskirti pirmaujančias Kanados sportininkų gretas, nors, tiesa, gimnazijų ir universitetų sporto varžybo- se ji ne kartą yra nusiskl- nusl laurų vainiką. Nedaly- vavo ji šiemet ir Montrea- lo Olimpiadoje, nors pieš- tal Švedijoje buvusiose bė- gimo varžybose ji yra pa- sekusi visai gerų rezultatų.

Tačiau į visos Kanados bėgimo ir lauko sporto var- žybas, vykusias pabaigoje šio rugpjūčio mėnesio Re- ginos mieste, Saskatchewano provincijoje, Danutė nuvyko ir senorių klasėje parsi- vė- žė net du aukso medalius.

Š.m. rugpjūčio 27 d. ji 3 tūkst. metrų distancijos var- žybose atbėgo pirmąja. Jos

laikas - 9:51.4 min. Ši ats- tumą, kaip ji sako, anksčiau ji atbėgdavusi net geresniu laiku. Reginos miesto var- žybose - ja! tekę bėgti prieš- stiproka vėją, kuris jos spor- tinį ženklą - 719 numerį - buvo benuplėšęs.

Sekmadienį, rugpjūčio 29 dieną, ji 1500 metrų distan- ciją atbėgo pirmąja per 4:21.3 min. Ir gavo antrąjį aukso medalį. Ypač Saska- chewano ir Ontario provin- cijų spauda ir radijas plačiai Danutės Valaitytės laimėj- mus įvertinamai atžymėjo nuotraukomis ir didelėmis antraštėmis.

Mums Londono bei Mt. Brydges lietuviams Danutės sportiniai laimėjimai visos Kanados /national/ mastu tikrai suteikė daug džiaugs- mo ir pasididžiavimo. Ypač malonu, kad Danutė Valai- tytė yra tikrai iškilus lietu- vaitė, baigus Londono li- tuanistinę mokyklą, puikiai kalbanti ir rašanti lietuviš- kal, efektyviai dalyvaujanti lietuvių jaunimo organiza- cijoje. Ji yra beabgianti Gullph universitetą.

L. E - tas

DANUTĖ VALAITYTĖ The Leader-Post, Regina laikraščio puslapiuose.

ISIDĖMETINAS IŠRADIMAS

Geriausias Amerikoje ir Europoje "JIB, Haarplege-Lotion" preparatas su laiku plaukų slinkimui, neikina pleiskanas, pašalina niežėjimą, plaukų skilimą, stiprina plaukų šaknis, padeda atgauti natūralią plaukų spalvą. JIB var- todami nebūsite nei žili, nei pliki 100%. Įrašyti vaistinių RED BLUE knygoje. JIB Medicine Lij. 8 uncijos 16 savaičių \$6.00. Pinigus siųsti mūsų atstovams: 2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ontario, Canada arba J. I. B. Laboratory 1437 So. 49th. Ave., Cicero, Illinois 60650, U. S. A.

PRANEŠIMAS: Visais Hamiltono Lietuvių Namų B- ves reikalais prašau kreiptis nauju adresu: 122 Clifton Downs Rd., Ont. L9C 2P3. Sekretorius L. Mačikūnas.

montreal

PETRAS VAUPSHAS

Po trumpos ilgos mirties Petras Vaupshas, rugpjūčio mėn. 12 d., 1976, Montrealyje, Jewish General Hospital. Vėlonis buvo gimęs 1916 m. lapkričio 6 d., Montrea- lyje, sūnus Julijono Vaupšo iš Šaulių ir Eleonoros Ša- klinskaitės, iš Žagarės.

Savo gyvenimo 35 metus buvo mokytojas, didelę to

laiką dalį praleidęs James Lyng H.S., Montrealyje, In- dustrial Arts specialybėje.

Diplomuotas Board of Education of the Province of Quebec, studijavo Université de Montreal ir U-tė de La- val.

Be to, aštuoneris metus tvarkė Herard & Cie Clea- ners and Dyers įmonę, kuri jam priklausė.

Gyveno Lasalle, nuoštr- džiiai darbavosi lietuvių tar- pe, daug padėjo seniesiems

Pharmacie BRONX PARK Pharmacy

LEO RATNER, B.P.H. L. PH.

NIEKO NEKAINUOJANTIS IR GREITAS PRISTATYMAS

VEIKIANTI PAŠTO ĮSTAIGA

7576 CENTRALE - LASALLE - 365-0770

FUNERAL HOME

J. F. Wilson & Sons Inc.

123 MAPLE BLVD. CHATEAUGUAY TEL. 691-4760

5784 VERDUN AVE. VERDUN, QUEBEC TEL. 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

W. LAPENAT

GENERAL CONSTRUCTION REG'D.

89 Orchard Street, LaSalle, P.Q.

Įvairi industrinė ir komercinė statyba ir dažymas. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinamomis kainomis. - tel. 366-6237-3834.

JUOZAS GRAŽYS

Kailių siuvėjas

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remodeliuoju
- Vasaros laikui saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

Jetté & Frère Ltée

Viskas moderniems namams!

Visi kiti vandentiekio ir sildymo taisymai ir nauji įrenginiai. Gazinių prie- monių pardavimas ir įren- gimas. Atstovaujame - Hydro - Quebec išnuoma- vimui karšto vandens tie- kimą. Veltui įkainavimas. Plumbing & Heating kontraktorius.

140 - 2e AVENUE LASALLE, 366-0330

Sony's Photo Studio

2680 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS ĮVAIRIOS PROGOS

TEL. 525-8971. T. Laurinaitis

DIDELĖ NUOLAIDA KAINŲ (iki 60%) SIUNTINIAMS I

LIETUVA

- Medžiaga suknelėms - Crimlens, kostiumams ir svarkams - simtoprocentinė rudis - pusė kainos.
- Angliška medžiaga 100% vilnonė. Vilnonė arba polyesterio - nuolaida iki 60%.
- Skarelės vilnonės arba šilkinės ir naujaisiais piešiniais.
- Megztukai, golfui ir puloveriniai - didžiausias pasirinkimas specialiomis kainomis.
- Moteriški paltonai - Borgona (art. fur) įvairaus dydžio tik \$49.00.
- Vyriški megztai marškiniai (kanadiški) - pusė kainos. Taipgi, daugybė kitų daiktų, reikalingų Lietuvoje.

A.B.C. PARCEL SERVICE 3891 St. Lawrence Blvd. Montreal, P.Q. H2W 1X9. Tel. 844-9078.

M. PHILIPPE IZZI Prop.

SKAMBINKITE - 365-7146

NETTOYEURS CLEANERS

7661-A CENTRALE

coin/ corner 5e ave 365-7146

495-90e AVE

coin / corner Bayne 365-1143

366-7818

PARDAVIMAS:

Chrysler • Monaco • Charger • Dodge • Dart Sport • Swinger • Special • Sedan • Trucks 7635 Boul. Lasalle, LaSalle, P.Q.

LAURENT DAIGNEAULT

ESSE

LASALLE AUTOMOBILE INC.

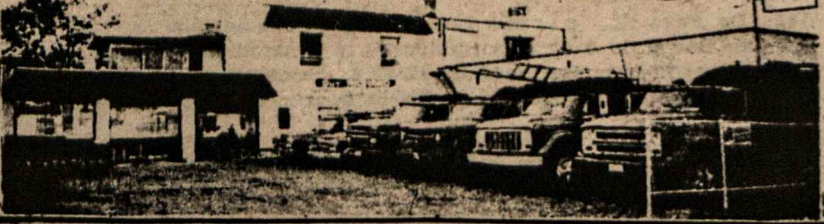
Mechanizuotas ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės (Body) taisymas ir dažymas naujame garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės - De La Verendrye, prie Lapierre vandens kanalo. Tel. 365-3364.

GUY RICHARD ROOFER - COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas jums gali būti stogdengys Guy Richard, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darba atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Šaukite kai namo stogas blogas ar kai statote naujus -

364-1470

NL REIKALAI

NETIKĖTA MIRTIS

Beruošiant šį numerį, mus pasiekė netikėta žinia, kad staigiai mirė Sigitas Prancūnas Toronte. Ši neįmanoma naujiena tiesiog pritrėkė redakcijos žmones, nes tą dieną dar buvo gautas jo laiškas su rankraščiais Popietel Savuose Namuose. Jis laiške dar prašė pareklamuoti jo parašytą romaną Atidaryti Semaforą Vilniuje, kuris atiduotas spausdinti Rūtos spaustuvei. Romanas būslas 250 psl. Ir kalnuostas \$ 6. Užsakymus prašė siųsti jam arba Rūtos leidyklos adresu 373 Charlston ave. Hamilton, Ont. /.

Sigitas Prancūnas mirė penktadienio vakare, tik sugrįžęs iš darbo ir besiruošęs išvažiuoti į vasarnamį Wassagoje. Taip staigiai nutrūko jo gyvybės stūlas, ir tuo amžiams užmigo.

Jis buvo sąžiningas, darbus bendradarbis. Visuomet su kaupu atsilaisvavo medžiaga

gos savo vedamajam skyreliui. Neperdaug turėdamas tokių bendradarbių, kurie su noru ir valia, be honoraro rašytų. Jis pilnai suprato išsilvijos lietuviškos spaudos reikšmę ir jos vargus. Jam nebuvo tūk švarbu išlekti redaktoriumi, nes neatlaidžiai reikalaujavo jo rašinių netaisyti, nekoreguoti. Taipgi, jis nebuvo nuolaidus netorontiešiams. Gero, ar ką blogo pastebėjęs, "patraukdavo" savo Popietėje. Patiko kam, ką jis rašė, ar ne, bet jo torontiešiai pasigėdė.

Vellonis buvo gimęs 1919 m. spalio 18 d. Maškučiuose, Šiaurės apskr. Kanadon atvykęs, baigė 4 metų vakarinę technikos mokyklą, ir turėjo gerą darbą.

Spaudoje pradėjo rašinėti nuo 1932 metų. Yra parašęs ir išspausdinęs romaną Riedmenys Rieda Pergalei.

S. Prancūno mirties atveju, nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną Olgą. NL.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" naujam skaitytojui tik už \$5.00 metams!

Prašome išskirti ir prisistati su virš nurodytu prenumeratos mokesčiu.

(Pavardė ir vardas)

(Tikslus adresas)

QUEBEC'O PROVINCIJOS AA KONFERENCIJA

Spalio mėn. 8, 9 ir 10 dienomis, Queen Elizabeth viešbutyje Alcoholic Anonymous konferencijos metu Lietuvių AA grupė turės savo kambarį. Kurie norėtų dalyvauti konferencijoje ir susitikti su lietuviškos AA nariais, prašomi paskambinti telefonais, nurodytais liet. grupės skelbime, šio laikraščio 5 psl.

Dr. J. Mališka

Dantų gydytojas

1440 rue Ste-Catherine Ouest Suite 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528

DR. V. GIRIŪNIENĖ

Dantų gydytoja

5330 L'ASSOMPTION BLVD. MONTREAL
TEL. 255-3535

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., E.R.C.S.(C)

Medical Arts Building, 1538 Sherbrook St. West, Suite 215, Montreal 109, Que. Tel. 931-4024

PHARMACIE Gagnon

ROBERT GENDRON LPH. PROP.

7626 CENTRALE LASALLE 366-9742

ATIDARA NUO 9 VAL. RYTO IKI 11 VAL. VAKARO

VIETA GERAI PASIEKIAMA IR PRIEINAMOS KAINOS.

ADVOKATAS

R.J. Išganaitis, BA, BCL

606 Cathcart (prie Phillips Square), Suite 405. Montreal, P.Q. - Tel: 871-9644, namų 678-3660.

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

Suite 627, 3 Place Ville Marie, Montreal, Quebec H3B 2E3
Tel. (514) 871-1430

ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064

Silvija Akstinaitė, kai grojo Montrealo jaunimo ansamblyje.

IŠTEKANČIOS PAGERBIMAS

Silvijai Akstinaitė, ištekančią už Arūno Staškevičiaus, buvo surengtas gražus mirties vakaras, kurio metu Silvija gavo daug naudingų dovanų.

Silvija, buvusi aktyvi Montrealo jaunimo ansamblio Gintaro narė, yra duktė Nijolės ir a. a. Juozo Akstinai, kurio tėvai ir brolis gyvena Lietuvoje, Ukmergėje. Ta proga Silvijos dėdė ir seneliai atsiuntė jai didelę krašto skrynėlę su dovanomis joje ir širdingais linkėjimais nematyti anūkei laimingos ateities ir gražaus ir ilgo gyvenimo.

Donatas Renkauskas iš Toronto, darbovietės reikalais lankėsi Montrealyje. Taipogi aplankė savo gerus prieštellus Joną ir Bronę Malatškus bei kt. pažįstamus.

22 - SIOS KANADOS LIETUVIŲ DIENOS MONTREALYJE

PROGRAMA

SPALIO 7 d. 7,30 val. vak. SIMPOZIUMAS - ETNINIŲ GRUPIŲ DALYVAVIMAS QUEBEC'O GYVENIME (Vieta bus pranešta vėliau).

SPALIO 9 d., šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. KREPŠINIO RUNGTYNĖS - Olimpinių salė - Centre Claude Robillard (kampas Emile Journault Ave. ir St. Hubert St.) Dalyvauja: Hamiltono - "Kovas", Montrealio "Tauras", Rochesterio "Sakalas", Toronto "Aušra" ir "Vytis".

Nuo 10 val. ryto iki 6 val. vak. KLB KRAŠTO TARYBOS SESIJA - Aušros Vartų parapijos salėje, 1465 De Seve Street, Montreal, P.Q. Registracijos pradžia 9 val. ryto.

7 val. vakaro, šeštadienį - DIDYSIS BALIUS IR DAILĖS PARODA, - JAMES LYNCH HIGH SCHOOL, SALĖJE, - 5440 Notre Dame Street West, Montreal, P.Q. Šokiama groso 2 orkestrai: Perkūnas ir Roma.

SPALIO 10 d., sekmadienį - 9,45 val. IŠKILMINGOS PAMALDOS Šv. Juozapo Bazilikoje - 3800 Queen Mary Rd., Montreal, P.Q.

3 val. p. p. sekmadienį, AKTAS - KONCERTAS - CLAUDE CHAMPAGNE SALEJE, 220 Vincent-D'Indy Ave. Montreal (Outremont), P.Q. Programą atliks: solistai G. Capkauskienė ir V. Verikaitis. Deklamatorė R. Lukoševičiūtė, Hamiltono Mergaičių Choras "Aidas" su sol. R. Strimaitiu, Montrealio Aušros Vartų ir Šv. Kazimiero parapijų chorai, Tautinių šokių ansambliai - Hamiltono "Gyvatara", Montrealio "Gintaras", Londono "Baltija" ir Toronto "Gintaras".

7 val. vak. sekmadienį JAUNIMO POBŪVIS - ŠOKIAI, Šv. Kazimiero parapijos salėje, 3426 Parthenais Street, Montreal. Gros orkestras Roma.

KVIEČIAME VISUS IR IŠ VISUR LIETUVIUS SU SVEČIAIS DALYVAUTI.

22-ji Kanados Lietuvių Dienai rengti Komitetas

PAIEŠKOJIMAS
Sigitė Svokinaitė 29 m. amžiaus, gyv. P. Australijoje, paieško tėvo Juliaus Svokinio, gyv. Kaune. Paieškomasis, ar apie jį žinantieji, praneškite NL adresu.

JONAS & COTE REALTIES

5159 DE MAISONNEUVE BLVD., WEST, MONTREAL, P.Q. H4A 1Z3

VINCAS PIEČAITIS

VISAKERIOPAS NEKILNOJAMO TURTO PARDAVIMAS
Tel: 482-0772, namų 366-7041

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

Royal Trust

Atstovas J. Skucas,
6966 Terrasse Sagamo, Montreal, Que. H1S 2G1.
Tel. 354-0360, namų 722-9663.

PATARNAVIMAS NEKILNOJAMO TURTO
PIRKIME - PARDAVIME
(Specialybė - sklypai ir žemė)

TRUST GÉNÉRAL DU CANADA

3270 Boul. Langelier, Montreal, P.Q. H1N 3A7

PIRKTI AR PARUOTI
NEKILNOJAMĄ TURTO PADĖS JUMS
V. PETERAITIS
254-4566 / Namų - 721-0614

GALVOJATE PIRKTI AR PARUOTI?
NAMAI - APARTMENTAI - ŽEMĖ - PASKOLOS

D.N. BALT - BALTRUKONIS
Sylka Realities Inc.
445 Jean Talon West, Suite 305,
Tel: 273-3442, 273-9181, 737-0844.
Montreal, Que.

Foto E.M.L.S. Sistema.

Žemiausios kainos!

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal 409

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

MONTREAL WEST

AUTOMOBILE

Pontiac ★ Buick ★ Astro

NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ!

NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI!

MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI, IR SU ĮŠIMTINI JUMS, PASITARNAUS!

UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE! PASINAUDOKITE!

PASIKALBĖKITE SU

Manageriu LEO GUREKAS

LEONAS GUREKAS
Sales Manager
(Lietuviai atstovai)

mw montreal west automobile

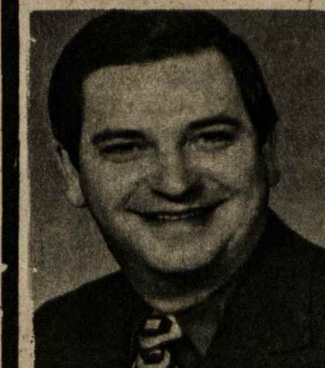
11 WESTMINSTER SOUTH

489-5391

LEFEBVRE & ROBERT INC.

AMEUBLEMENT - FURNITURE

PARDAVIMAS

VAIRIŲ

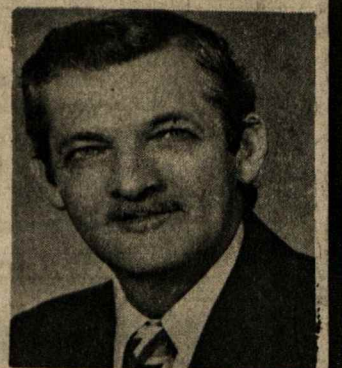
BALDŲ

PER

KRAUTUVĖS

3

AUKŠTUS

Užėikite ir įsitikinsite, kad įmonėje baldai yra aukštos kokybės ir prieinamos kainomis.

Didelis pasirinkimas ir malonus patarnavimas.

7635 CENTRALE 4e AVENUE LASALLE 363-3887

7643 CENTRALE 366-1282 (DECORATION)

LITAS

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8,

Telefonas: 766 5827

MOKA UZ:

Einamasias s-tas 6.0%
Taupomasias s-tas 8.25%
Termin. ind. 1 metams 9.5%
Termin. ind. 2 metams 9.75%
Termin. ind. 3 metams 10.0%

DUODA PASKOLAS:

Asmenines 11.0%
Nekiln. turto 10.75%
Kelių kreditu 12.0%
Investacines nuo 11.0%

Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.